

-ALGER HISS YRA KALTAS.-SAKO TEISMAS

SUOMIŲ VYRIAUSYBĖ ATMETĖ SOVIETŲ REIKALAVIMĄ

Iteiktame sąraše yra tikrai keturi įtariamieji asmenys, policija dabar juos klausinėja

HELSINKIS, saus. 22 d. — Suomio vyriausybė griežtai atmetė Sovietų Sąjungos reikalavimą suimti ir atiduoti rusams 300 karo kriminalistų. Suomia ištyrė reikalą ir pranešė, kad neįmanoma patenkinti sovietų reikalavimų. Suomia pabrėžė, kad jie yra pasiryžę ir nori pildyti padarytus susitarimus, jie pildys pasirašytas sutartis, bet rusų reikalavimai nepagrįsti.

Rusai reikalauja grąžinti 300, bet įteikė tikrai 56 tariamų karo kriminalistų vardus. Nuo praeitų metų pabaigos suomių policija atidžiai ištyrė kiekvieną sąrašą paminėtą asmenį. Pirmiausia suomia nurodo rusams, kad tame 56 žmonių sąrašą vienas vardas yra du kartu paminėtas. Rusai, reikšė, ieško ne 56 žmonių, bet tikrai 55. Vėliau suomia nurodė, kad iš tų 55, rusai yra gerai informuoti apie 39. Jie buvo ankstyvesniuose sąrašuose. Rusai žino, kad tų žmonių nėra arba suomių vyriausybė negali jų sugauti.

SUOMIAI SUĖMĖ TIKTAI 4 PILIEČIUS

Sovietų įteiktame sąrašą pirma kartą yra paminėta tikrai 16 asmenų.

Iš 16, suomių policija niekad nieko negirdėjo ir nežino apie 3 asmenis. Vienas sąrašą paminėtas žmogus jau mirė. Policija tikrai nustatė, kad 5 rusų reikalaujami asmenys negyvena Suomijoje. Savo laiku jie buvo Suomijoje, bet dabar jau gyvena užsieniuose.

Suomiams pavyko suimti tikrai 4 įtariamus. Trys turėtų būti Suomijoje, savo laiku jie ten yra buvę, bet tuo tarpu suomių policija negali jų surasti.

NEMANOMA, KAD SUIMTIEJI BŪTŲ ATIDUOTI

GEN. TAYLOR ĮSAKĖ ATIDUOTI RUSAMS TELEFONŲ ĮSTAIGĄ

Sąjungininkai negali susitarti su rusais dėl Austrijos, santykiai gali įsitempti

BERLYNAS, saus. 22 d. — Gen. Maxwell Taylor, JAV karo jėgų vadas Berlyne, įsakė vokiečių policijai išieiti iš telefonų įstaigos ir suliko atiduoti namą sovietų karo jėgų kontrolei.

Berlyniečiams namas yra reikalingas, ten yra 600 tuščių įstaigų, rusai jo nenaudoja, bet techniškai teisės atžvilgiu sprendimą dėl jo gali daryti keturi valstybių karo vadai.

Rusai, pasinaudodami šia techniška teisės interpretacija, pradėjo lėinti traukinių judėjimą ir stabdyti automobilius.

NORI IŠVENGTI NAUJOS BLOKADOS

Sovietų karo vadovybė pradėjo kabinėtis prie menkniekių. Susidarė įspūdis, jog rusai rengtųsi naujai Berlyno blokadai.

Pirmiausia jie sulėtino Berlyno traukinius, sumažino vaگونų skaičių. Vėliau sovietų sąrgai pradėjo kabinėtis prie Berlyno ir iš Berlyno važiuojančių traukinių ir sunkvežimių.

Gen. Taylor, norėdamas išvengti naujos blokados, įsakė atiduoti rusams namą.

KOMUNISTAI GIRIASI DIDEJIAIS LAIMĖJIMAIS

Sovietų spauda ir radijas giriasi dideliais laimėjimais Berlyne.

Jie šaukia, kad "Amerikos imperializmas gavo smūgį Berlyne ir traukias". Rusai pabrė-

Vyrauja įsitikinimas, kad ir keturi suimtieji vargu bus atiduoti rusams. Suimtos dvi moterys. Jos yra išteklėjusios už suomių ir tapusios Suomijos pilietėmis. Jos jau augina suomiškas šeimas.

Vienas jau 17 metų praleido Suomijoje ir gavo visas pilietines teises. Ketvirtasis Suomijoje apsigyveno prieš pirmąjį sovietų įsiveržimą. Vėliau Rusijoje jis nėra buvęs ir jokio karo nusikaltimų jis negalėjęs padaryti.

Sovietų spauda ir radijas varė bauria šmeižtų propagandą prieš Suomiją, reikalavo grąžinti 300 tariamų karo kriminalistų, bet pasirodė, kad rusų kaltinimai yra be jokio pagrindo.

Santykiai su rusais gali įsitempti

LONDONAS, saus. 22 d. — Praeitais metais atrodė, kad santykiai su rusais gali pagerėti, bet pasitarimai dėl Austrijos taikos sutarties rodo, kad jie gali dar žymiai pablogėti.

Pasirodo, kad Sovietų Sąjunga reikalauja daug pinigų iš Austrijos. Dabar rusai nori, kad Austrija tuojau sumokėtų pusterčio milijono dolerių už maistą, neva austrams duotą tuojau po karo.

Amerikos delegacijos nariai, praleidę su rusais pusantų metų įvairiuose pasitarimuose, įsitikino, kad jiems nepavyko dar nieko nutarti. Aptarus vieną klausimą, rusai kelia kitą.

—Alger Hiss advokatas sako, kad byla eis į vyriausią teisimą. Apskaičiuojama, kad Hissui ji kainavusi iki 70,000 dolerių. Nežinia, iš kur jis tokią didelę sumą gavo. Aukotojai nenori būti skelbiami.

—Komunizmo negali sustabdyti, — Maskvoje pareiškė "Pravdos" vyriausias redaktorius P. N. Proselov.

Sudegę namai

Woodstock, Ill., miestelyje sudegę Ralph Schmitz namai. Nakties metu sprogo pečius ir užmušė abu Schmitz'us bei visus tris jų vaikus. Jie gyveno mažame pienui išvežioti vežime.

JAV ispėjo Izraelį dėl Sirijos

WASHINGTON, D. C., saus. 22 d. — JAV rimtai ispėjo Izraelio vyriausybę dėl pasikėsimo veržtis į Siriją, sako gerai informuoti asmenys.

Patirta, kad žydų tarpe kilusi mintis įsiveržti į perversmų nusilpnintą Siriją. Amerikiečiai patarė žydams to nedaryti.

Kaip "informuoja" rusus apie JAV

NEW YORK, N. Y., — saus. 22 d. Komunistų rašytojas Ilija Ehrenburg kelias savaites praleido JAV, o dabar šitaip "informuoja" rusus apie gyvenimą šiame krašte:

"Žydas (Amerikoje) beveik negali gauti jokios valdiškos tarnybos. Didelė žydų dauguma gyvena getuose; kitose miesto dalyse jie negali išsinuomotuoti butų.

"Žinoma, žydų kilmės didieji kapitalistai remia valdančias Amerikos grupes. Didžiausio New Yorko dienraščio savininkas Sulzberger gimė žydu, bet jis yra rasių teorijos šalininkas ir antisemitas".

Churchill skelbia kovą socializmui

LONDONAS, saus. 22 d. — Praeitą naktį Winston Churchill pradėjo konservatorių partijos rinkiminę kampaniją. Svarbiausieji jo smūgiai kreipiami prieš socialistus. "Visose laisvose ar pavergtose Europos šalyse socializmas pasirodė silpniausia apsauga nuo komunizmo. Praktiškas klausimas taip stovi: turime mes dar kartą gliai nerti į valstybės nuosavybę ir kontrolę, ar atstatyti mūsų žmonėms pasirinkimo ir veikimo laisvę gamybos našumui ir pramonės įvairumui".

[Churchill nepasakė, kodėl didžiausio bolševizmo pavojaus valandomis socialistai yra įpareigoti organizuoti apsaugą.]

—Capri salos pakraščiuose pagautas oktopas, kurio naujos buvo neseniai pavogtas sidabrinis šaukštas ir šakutė.

Vėliausios žinios

—Kiniečiai iš Formozos praneša, kad 30,000 komunistų vadkar įsiveržė į Indokiniją. Jie tvirtina, kad pasienyje įvykę kruvini susirėmimai, iš abiejų pusių esą daug aukų.

—Prancūzų užsienio ministerija dar negavusi jokio pranešimo apie įsiveržimą į Indokiniją. Ministeris Robert Schuman sako, kad pasienis saugojamas. Kariams įsakyta neįleisti ginkluotų jėgų.

—Winston Churchillio paskelbti kaltinimai neturi pagrindo, darbiečius jis koluoja, bet ne kritikuoja, komentuoja britai. Churchill nieko neprisiarė apie darbo garantiją, apie užsienio politiką, apie finansų stabilizaciją. Darbiečiai labai lengvai galės paneigti nepamatuotus Churchillio kaltinimus.

—Jei Vakarų Europa atstitys savo ūkį, bus nuverstos kelios komunistinės valdžios, — vakar pareiškė Paul Hoffman.

—Jei Vakarų Europa nesugebės sutvarkyti ūkio reikalų komunistai gali užvaldyti visą Europą.

—Vakar Maskvoje buvo minima Lenino mirties 26 metų sukaktis. Minėjimo metu šalia Stalino stovėjo Mao Tse-tung.

—Vakar nežinomi asmenys paleido kelis šūvius į Mrs. Murphy, Jungtinių Tautų atstovę Filipinų salose. Kulkos sudaužė josios automobilio langus, bet jai nepataikė.

—Chicagoje prisiekusiųjų teismas sprendžia Preston Tucker bylą. Jei jis bus pripažintas kaltu, gali jam paskirti 155 metus kalėjimo.

—Atstovas Nixon sako, kad aukšti administracijos pareigūnai nenorėję kelti Alger Hiss bylos, jie darė klaidas. Jis rengiasi paskelbti dokumentus šio reikalo.

—Tito įsakė Bulgarijai atšaukti du ambasados pareigūnus. Tito atsisakė duoti įvaizavimo vizą Bulgarijos ambasadoriui.

—Keli tūkstančiai angliakasių nubalsavo grįžti į darbą, bet didokas jų skaičius reikalauja darbo sutarties.

—Už vieną JAV dolerį Kinijos komunistai sutinka mokėti 25,000 kiniečių dolerių.

Peron siūlo darbininkams žemės

BUENOS AIRES, Argentina, saus. 22 d. — Argentinos valdžia siūlo darbininkams žemės, jei pasizadės ją dirbti.

Patagonijoje yra didžiausi neapgyventos žemės plotai. Gyvulių augintojams ji sutinka duoti net po 20,000 hektarų.

Rio Negro, Chubut ir Santa Cruz srityse valdžia nori išdalyti 1,100,000 hektarų.

Sumerai išsprendė trikampio problemas

BAGDADAS, Irakas, saus. 22 d. — Naujos iškaskenos rodo, kad sumerai 2000 metų prieš Kristų jau buvo išsprendę trikampio matavimus.

Europoje Euklidas skaitomas trikampio problemos sprendėjas. Bet iškasti mokyklos vadovėliai sako, kad sumerai jau trikampiu matavo 1,700 metų prieš Euklidą.

Mokslininkai labai susidomėjo naujomis šadipur srities iškaskenomis.

Negaus žadėtų automobilių

HILDESHEIM, Vokietija, s. 22 d. — Prieš karą vokiečių valdžia paruošė planus "liaudies automobiliui" statyti.

300,000 vokiečių patikėjo ir sumokėjo pinigų. Vakar jie įsitikino, kad automobilių negaus.

Naciai tvirtino, kad Wolfsburgo dirbtuvės statys automobilius, bet teisme paaiškėjo, kad jokios sutarties su minėta dirbtuve Hitleris nebuvo padaręs, įnašų jai nedavęs.

—Andrej Višinskis sako, kad Sovietų Sąjunga nesirengia grobti kiniečių teritorijų. Rusai tariasi su vietos gyventojais.

—Sen. Connally mano, kad korėjiečiams bus suteikta pagalba, kai bus svarstomas įstatymas kiniečiams padėti.

—Čekų valdžia įsakė dvim kiniečių legacijos tarnautojams tuojau išvažiuoti.

—Kinijos komunistai giriasi, kad jų kariuomenės daliniai jau pasiekė Tibeto pakraščius.

—Whittaker Chambers patenkintas sprendimu.

TREČIADIENI TEISĖJAS GODDARD PASKIRS JAM BAUSMĘ

Hiss melavo, kai pasakojo teismui, kad jis niekad nedavęs rusams slaptų dokumentų

NEW YORK, N. Y., saus. 22 —Prisiekusiųjų teismas paskelbė, kad Alger Hiss, buvęs aukštas valstybės departamento pareigūnas, nusikalto du kartu. 1948 metų gruodžio mėnesį Hiss prisiekė sakyti teisybę ir prisiekusiųjų teismui pasakojo, kad jis niekad nedavęs slap- tiems sovietų agentams valstybės departamento dokumentų. Teismas nagrinėjo bylą ir įsitikino, kad Hiss kreivai prisiekė ir nusikalto.

Tam pačiam teismui Alger Hiss pasakojo, kad po 1937 m. sausio 1 dienos jis niekad nesutikęs ir niekad neminėjęs Whittaker Chambers. Prisiekusieji nustatė, kad jis kelis kartus buvo susitikęs su Chambersu. Jis ir antrą kartą kreivai prisiekė ir melavo.

Hisso advokatas pareikalavo, kad kiekvienas teisiamasis paskytų sprendimą, jis nesitenkino vien tikrai pirmininkės pareiškimu. Visi teisėjai pareiškė, kad jis du kartus kreivai prisiekė ir nusikalto.

Paskelbus sprendimą, teisėjas Goddard padėjo prisiekusiems. Jis pareiškė, kad jie, vadovaudamiesi vien tikrai savo sąžine, padarė teisingą sprendimą.

Jaunas ir gabus Alger Hiss buvo aukštas pareigūnas valstybės departamente, važinėjo su prezidentu Rooseveltu į Jaltos konferenciją ir buvo San Franciso konferencijos sekretorius. Teismo metu išaiškinta, kad jis jau 1938 vogęs valstybės departamentu dokumentus ir davęs sovietų žvalgybos agentams.

ITALIJOS SOCIALISTAI ATSIŠAKĖ ĮEITI Į GASPERI KABINETĄ

Dean Acheson pareiškimai apie sovietų politiką Kinijoje neptikę Višinskiui

ROMA, Italija, saus. 22 d. — Italijos socialistų partija, vadovaujama G. Saragato, pranešė krikščionių demokratų partijos vadui Alcide de Gasperi, kad socialistai neįeis į jo projektuojamą naują vyriausybę.

Tvirtinama, kad panašų pareiškimą krikščionims pasiuntė ir konservatoriai liberalai.

Alcide de Gasperi rengėsi pertvarkyti savo kabinetą, bet vakar jis visiškai atsistatydino.

NESUSITARIA DĖL ŪKIO REIKALŲ

Socialistai sutiko įeiti į projektuojamą Gasperi kabinetą, jei jis būtų sutikęs padaryti kelias ūkio reformas krašte.

Socialistai reikalauja skubios žemės reformos ir teisės darbininkams streikuoti. Socialistai nenori, kad Italija gerintų santykius su fašistine Ispanija. Socialistai nurodė krikščionims konkrečius žingsnius, kurių jie turėtų imtis.

Pradžioje atrodė, kad Gasperi galės susitarti su savaisiais, bet jis nepajėgė. Dabar prezidentas Einaudi tariasi su partijų vadais.

Višinskis šmeižia sekretorių Acheson

WASHINGTON, D. C., saus. 22 d. — Sekretoriaus Dean Acheson padaryti pareiškimai apie Sovietų Sąjungos politiką Kinijoje palietė labai skaudžius sovietų užsienio politikos vieta, komentuoja diplomatai.

Šeštadienį paskelbtas oficialus. Jis patarė teisėjams nieko nepasakoti spaudai, kad vėliau nekiltų bereikalingų nesusipratimų ir nemalonumų. Teisėjai atsakė kalbėtis su spaudos atstovais.

ma. Jis patarė teisėjams nieko nepasakoti spaudai, kad vėliau nekiltų bereikalingų nesusipratimų ir nemalonumų. Teisėjai atsakė kalbėtis su spaudos atstovais.

Teisėjas Goddard pareiškė, kad trečiadienio rytą jis paskelbs sprendimą. Įstatymai leidžia skirti Alger Hissui po penkeris metus už kiekvieną nusikaltimą. Hiss gali gauti 10 metų kalėjimo ir 4,000 dolerių baudą.

Advokatas paprašė palikti tą patį 5,000 dolerių užstatą iki sprendimo dienos. Prokuroras Thomas Murphy reikalavo, kad Hiss tuojau būtų padėtas į kalėjimą. Panašiais atsitikimais nusikaltusieji ten vedami. Teisėjui Goddard atrodė, kad šiuo atveju gali pakakti 5,000 dolerių užstato.

Jaunas ir gabus Alger Hiss buvo aukštas pareigūnas valstybės departamente, važinėjo su prezidentu Rooseveltu į Jaltos konferenciją ir buvo San Franciso konferencijos sekretorius. Teismo metu išaiškinta, kad jis jau 1938 vogęs valstybės departamentu dokumentus ir davęs sovietų žvalgybos agentams.

lus sovietų valdžios pranešimas ir ministerio Andrei Višinskio pareiškimai spaudai aiškiausiai tai parodo. Achesono iškeltų faktų Višinskis negalėjo paneigti, todėl jis ir koliojosi.

—Višinskis įsivaizduoja, kad jis dar tebeina prokuroro pareigas, — pareiškė sen. Tom Connally. — Valstybės vyro pareiškimo jis dar nemoka padaryti.

Suėmė Khano brangenybių vagis

PARYŽIUS, sausio 22 d. — Prancūzų policija šiandien suėmė dar du asmenis, įtariamus Aga Khan brangenybių vagystėje.

Penktadienį policija suėmė 5 šalia Marseilles miesto gyvenančius vyrus. Jie prisipažino ir kitų vardus išpasakojo.

Policija klausinėjo pulk. Lindsay Watson, kuris savo laiku apdraudė Khano brangenybes. Užpuolikai suimti, bet iki šiol meto policija dar nerado brangenybių.

Mirė rašytojas George Orwell

LONDONAS, saus. 22 d. — Šiandien ligoninėje mirė ilgai sirgęs rašytojas George Orwell, paskutiniu metu pagarsėjęs knygos "1984" autorius.

Tikrasis autoriaus vardas buvo Eric Blair. Jis buvo tikrai 46 metų.

Orwell buvo socialistas. Europoje jis buvo labiausiai skaitomas rašytojas.

IS LIETUVIŲ GYVENIMO

Labai girtini žada grįžti

Kaip kūdikį nematomos sielos prie motinos sieja, taip subrendusį jo tėvų žemė traukia. Ar jis bus rūmuose gimęs augęs, ar lūšnoje, ar odinėje būdoje (jurtoje) — jam maloniau, kur tėvų protėvių gyven-ta, kur įprasta sava: savi žmonės, kalba, papročiai ir būdas.

Ši kalba jėga prie saviškių yra žmogiška. Praamžiaus kiekvienam įdiegta, įgimta: mylėti savo tėvų protėvių šalį, joje gyventi, už ją kovoti ir joje mirti.

S. Daukantas sako: senovės lietuviai mėgo kiek svetūr "pavandiravoti", bet visi grįždavo Lietuvon; mirti svetūr laikė didžiausia nelaimė!

Kaip prisirišę prie Lietuvos buvo mūsų protėviai, matome kad ir iš to, jog kai kurie lietuviai, nors svetimoje tikoje auklėti, tačiau, svetūr mirę, deginasi, prašydami jų palaikų — pelenus persiųsti Lietuvon. Tai kilnus ir labai girtinas tokių lietuvių jausmas.

Kurkas kilnesnis jausmas ir girtinas ryžtas lietuvių, norinčių grįžti Lietuvon gyventi, kai ten bus patikrinta galimybė gyventi. Kaip nor grįžti, kad ir ne išties, neišgalis yra girtinas, nes jo noras ne vien lietuviškas, bet ir kilnus žmoniškas, taip nenorinčio grįžti noras yra daugiau keturkojiškas. Gyvyulys ten pripranta, kur maista gausna; jo jokie jausmai neriša su "gimtaine". Daug lengviau žmogui pasiduoti gyvuliniam "tingumui", negu žmogiškam budrumui.

R. Š. "Naujų amerikiečių nuomonės" rašiny, kiek priminęs nenoriaus grįžti Lietuvon, gėrisi tokiais, kuriems čia tinka, ir kad jų "ne su auksu oboliu neprivilioti grįžti į Lietuvą". Kad ši šalis demokratiška ir laisva, ir kad dirbančiam gera gyventi, tiesa — niekas negali neigti. Bet kad dėl auksu išsižadėtum Lietuvos — nelietuviška ir, platesniu mastu, nežmoniška.

Jei lietuvių tauta sudarytų bent 30 milijonų lietuvių, nebūtų ko sielotis nenoriaus grįžti, patogesnio guolio ieškotojais. Kai mūsų tauta negausi, ir ta pati naikinama, anokie teigimai apie nenoriaus grįžti yra tautožudžiai nuodai!

Iš prigimties žmogus linkęs labiau patulkai negu judrumui. Reikia daug agnos išieškoti kalbant grįžti Lietuvon. Todėl girti apsiavėjus, nenoriaus grįžti Lietuvon, gali kitautis, o ne lietuvis.

Džiaugtis kame radęs gardesnę kėsnį ir auksu, nebežadėdamas grįžti Lietuvon, gali tas, kas nesijaučia esąs lietuvis. Tokių, jei yra — kuo mažiau.

Jei visi iš Lietuvos išvykę panašiai galvotų, kad ten gera, kur gardesnė ar lengvesnė duona ir kur plati laisvė, tai ko kiam galui besisieloti Lietuvos likimu? Svetūr esą ir gausiausiaiomis aukomis Lietuvoje lietuviškos neišlaikys; į tuščias vietas, sodybas, žemės sklypus, jei ir išsidangins maskoliai mongolai, versis lenkai ir vokiečiai.

Štai kodėl neturime puoselėti norų lietuviams likti svetūr! Skaudžiausia, kad ta lietuvių tautožudų liga apima ir vos atvykusius tremtinius.

Dar beaugdamas prisiklausiau apie laimę svetūr. Lietuvos žydai, būdavo, išvyksta svetūr ir grįžta Lietuvon. Nors sakoma, kad "žydo tėvynė visur", tačiau grįžęs žydas tėvui pasakė: "Kitur nėra taip gera gyventi, kaip Lietuvoje". Kad tada apščiai lietuvių grįždavo, vien su kiek pinigų, kiti į ūkį.

tai paprasta. Bet kad grįžo du vargšai iš Amerikos, nieko namie neturį ir nieko nepersivežę, vos kelis mėnesius padirbė, su nuomone "Lietuvoj geriau kerdžianti, negu Amerikoje ponaui", gerai pamenu ir jų nuomonę giriu. Tada Lietuvoj nebuvo nei savos spaudos, nei ko ypatinga, o visdėlto ryžtingų lietuvių likti Lietuvoj ir kovoti už tautinę laisvę nestigo.

Kai Lietuva bus laisva, ten patys lietuviai sukurs demokratinę žmonišką valstybę.

Puoselėkime norus ir jausmus grįžti Lietuvon, kitus neimime.

Pakruojietis

Cukrinio kareivio operetė

Sausio 29 diena bus Chicago Lietuvos Draugijos istorinė diena. Mat, jos metinis vakaras bus įspūdingesnis, visais atžvilkais puošnesnis ir linksmesnis, negu pirmieji buvo. Šio vakaro rengimo komitetas ir draugijos valdyba susitarė patiekti šios draugijos nariams, taip pat visiems Chicago ir jos apylinkių lietuviams ką nors naujoviškesnio šį metą.

Na, ir po išsamaus įvairių kūrinių apkalbėjimo, visi sutiko, kad "Cukrinio kareivio" operetė yra tinkamiausias kūrinys šitam tikslui. Ogi pirmos klasės operetė reikia ir pirmos klasės choro. Todėl pakvietėm "Pirmyn" chorą ją suvaidinti. Pats šis choras nei jokių komentarų nereikalingas — jis plačiai Chicago visuomenei gerai žinomas.

Šio vakaro rengimo komitetas ir draugijos valdyba pakuoją daug darbo ir įdėjo daug pastangų, norėdama šį vakarą padaryti kuo sėkmingiausią, kad atsilankiusieji visi būtų patenkinti.

Tad visi šios draugijos nariai ir visi Chicago lietuviai kviečiami atvykti į Sokolų svetainę, 2337 So. Kedzie ave., sekmadienį, sausio 29 d. Programa prasidės 3:30 po pietų. Pasibaigus programai, bus šokiai, vakarinė ir pasilinksminimas prie baro.

—Komitetas

Palaidota dainininkė Jadvyga Gricaitė

Bridgeportas. — Sausio 18 d. buvo gražiai palaidota dainininkė Jadvyga Gorgol - Gricaitė, 3433 So. Emerald Ave. 8. val. rytą gausus gimininių ir draugų būrys susirinko į laidotuvių direktorių Mažeikos ir Evans koplyčią, 3319 So. Litanica Ave., suteikti velionei paskutinio patarnavimo ir atsisveikinimo. Žmonii priejo pilna koplyčia. Visi giminės ir draugai liūdėjo velionės, kuri mirė tesulaukusi 40 metų amžiaus. Jos mirtis sudarė skaudų širdies skausmą motinai Sophie, vyrui James, broliui Kazimierui, seseriai Albinai, giminėms ir draugams.

Velionės karstas buvo papuoštas daugeliu gyvu gėlių bukėtu ir vainiku. Iš koplyčios buvo nulydėta į Švento Jurgio parapijos bažnyčią, o iš bažnyčios po pamaldų didelė automobilų vilkstynė velionę palydėjo į amžiną poilsio vietą — Šv. Kazimiero kapines.

Velionė Jadvyga Gorgol-Gricaitė priklausė Chicago Lietuvos Draugijai, kuri ir davė grabnešius, tinkamu apdaru vilkinčius.

Laidotuves gražiai sutvarkė ir patarnavo laidotuvių direktoriai Mažeika ir Evans.

Senas Petras

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

Motorciklistas George Frandsin išvengė vienos nelaimės, bet pateko į antrąją. Dallas, Tex., mieste jis suskubo laiku pakreipti savo motorciklą į šalį nuo staigiai sustojusio automobilio, bet patalė į gretą pasitaikiusį kitą automobilį. Nelaimės metu sutalūžta jo koja. Kartu su juo važiuavusi 8 metų duktė visai nenukentėjo.

DŽIAUGSMO ŠALTINIS

Nebarkit. Nesupykit. Žmonės toki nelaimingi! Skuba, bėga, pinigą kala. Kala ir džiaugsmo ieško. Ieško dirbtinio džiaugsmo, už pinigą perkamą. Lyg būtų galima už pinigą džiaugsmą įsigyti?

... Ar esi kada nors pajutęs tikrą džiaugsmą? Ar esi į savo riešutes pasėmęs šalto vandens ir juo veidą nusiprausęs? Ar pajutai visa savo visumą tą džiaugsmą, kurį tavo riešutėse šaltas vanduo sukėlė?

Jei pajutai — tavo veidas ilgai kitų buvo prausiamas.

Ar esi kada nors pakopomis žemyn lipęs ir jomis aukštyn pakilęs. Pamažu, lėtai, atsargiai lipai. Save sekei, dabojai savo širdį. Ji plakė tyliai, ramiai, taisyklingai. Ir kai į viršų užlipai, džiaugsmas tyliomis visame plito, tu jautėi jį visa savo esybe. Buvo smagu, gražu!

Ar atsimeni? — tu ilgai nevaikščiojėsi buvai.

Į gatvę išėjai. Mažučiais žingsniais žengei. Praeiviai tavę stebėjo. Vienų akys pašalio žybdėjo, kiti skubėjo tavę nepastebėdami. Tų gerai išauklėtų būta... O tu čiai pamazu, atsargiai, lyg džiaugsmo sklindimu indu nesinas, dabojai jį nesudūžtant. Jutai aplink didžiulį gyvenimą pirmyn einant. Visiems skubantiems, tavę aplenkiantiems: ir tiems, kas šaipėsi, ir tiems, kas tavę nepastebėjo, norėjai ranką ištiesti ir sušukti —

į gyvenimą ateinu!

Deja, visi skubėjo. Tik tu ir tavo džiaugsmas kartu su tavimi čjo. Tas tikras džiaugsmas, kurį tu dabar tarp daugelio žmonių savo vienatvę patyrei. Patyrei jį ir supratai: reikia daug ko prarasti, prarastą atrandant džiaugsmą patirsi.

Ar neužmiršai — tu ilgai išnamų išėjęs nebuvai.

Ar buvai kada nors skausmo bangų plakamas? Kancijų varginamas? Nevilties spaudžiamas? Žmonėms nutolus vienu-moj atsiradęs ir jį supratęs? Ar buvai atsistojęs ant bedugnės kranto ir į ją atviromis akimis pažvelgęs? Ar nepasigailai tada artimo? Ar nepajutai jo širdies? Jei pajutai, tai tarp daugelio žmonių tu žmogų suradai. Suradai ir nudžiugai. Savim pasitikėjimą atradai.

Tik tada tu tikrą džiaugsmą pajutai, gal supratai —

tokio džiaugsmo nenusipirksi, jį reikia įsigyti.

Darbas... Ar atsimeni, kaip darbo įrankį paėmus į savo rankas tavo veidą džiaugsmas šypsena padabino.

Supratai, kad darbas nėra prievolė, o pareiga... dabarties praeikimas, o ateities palaima.

Pajutai nesąs gaidys žemę sparnais rėžęs, o visumos dulkę.

Jei supratai — ilgai be darbo buvai.

Atmeni tu ir savo džiaugsmas. Džiaugiesi kartu su kitais savo žemės sūnų kovą dėl laisvės laimėjus.

Nebarkit. Nesupykit. Žmonės tokie nelaimingi! Nelaimingi, kai tikrą kelią praranda. Skuba. Bėga. Pinigą kala. Kala ir džiaugsmo ieško. Lyg būtų galima tikrą džiaugsmą už pinigą pirkti. —Vistaspats

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

"Lietuvis"

Vietoje "Minties" ir "Mūsų Kelio" laikraščių, kurie sustojo čje, nuo š.m. liepos mėnesio 15 dienos eina Vokietijoje, Memmingene, laikraštis "Lietuvis".

"Lietuvi" leidžia buvusieji "Minties" ir "Mūsų Kelio" leidėjai.

"Lietuvio" prenumeratos kaina Amerikoje mėnesiui 50 centų.

Norintieji turėti šį laikraštį prašomi išsirašyti jį per "Lietuvio" atstovą Amerikoje Steponą Nasvytį, 4579 W. 157th str., Cleveland 11, Ohio, prisiunčiant jo prenumeratą užsisakomam laikui.

Steponas Nasvytis.

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GELINČIA

Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir dėl kitų visokių papuošimų.

6901 So. Wentworth Ave. Tel. Stewart 3-2454 ir HUDSON 3-2224.

GELININKAS PETRO FLORIST

Gėlės mėgstantiems vestuvėms, bankietams, laidotuviams, papuošimams. ROY R. PETRO 5519 So. Harlem Ave. Tel. REliance 5-0763 Residence: POrtsmouth 7-9020

URBA

Gėlės Mylntems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams. GELININKAS 4180 Archer Avenue Phone: LA 3-5800 arba 3-5870.

LOVEIKIS

Siunčiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis. KVIETININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams. 3316 SO. HALSTED ST. Tel. Yards 7-7308.

MATAUSAS MASILIONIS Gyveno 3362 Litanica Ave. Tel. FRontier 6-1355.

Mirė 1950 m. sausio 20 d., 4:10 val. popiet, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoj, Panevėžio apskr., Naujamiesčio mieste.

Paliko nuliūdę: sūnus Mykolas ir marti Marijona, anūkas Jeronimas, uošvienė Jeva Bitinė ir jos šeima ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų; Lietuvoj paliko taipgi giminų.

Priklausė Chicago Lietuvos ir Teisybės Mylėtojų Draugijoms.

Kūnas bus pašarvotas šandien apie 6 val. vakare Mažeikos ir Evans koplyčioje, 3319 Litanica Ave.

Laidotuvės įvyks antradienį, sausio 24 d., 8 val. rytą. Iš koplyčios į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Mateušo Masilionio giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Sūnas, Marti, Anūkas, Uošvienė ir Giminės.

Laidotuvių direkt. Mažeika ir Evans. Tel. YARDS 7-1138-7-1139.

NAUJIENOS — NEISSEMIA MAS ZINŲ IR ISMINTIES SALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITITI IR PLATINTI.

Skaitykite ir kitus paraginkite.

ROCK OF AGES

3938 W. 111th Street — Tel. BEverly 8-0005

A. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

TELEFONAS GROvehill 6-0142

1410 South 50th Avenue

TELEFONAS TOWN HALL 2109

CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIK & EVANS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave.

PROspect 6-0099

3319 Litanica Ave.

YARDS 7-1138-1139

Tiesiogiai gyvena tiesiai miesto dalys gausime koplyčias artas šio namo

John F. Eudeikis

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDŲJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE. Visi Tel. Yards 7-1741-1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE. Telefonas LAFayette 3-0727

3 MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 k.

NARIAI

Chicago Lietuvos Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVE. Phone PULLman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE. Phone YARDS 7-4908

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

J. LIULEVICIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Phone LAFayette 3-3572

LEONARD A. EZERSKIS

1646 W. 46th STREET Phone YARDS 7-0781

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED ST. 710 WEST 18th ST. Telephone YARDS 7-1911

ALFRED VASAITIS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. Olympic 1003

LACHAWICZ IR SŪNŪS

Tel. Virginia 7-6672 and 6673 2314 W. 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

Pirkite iš Didžiausios Paminklų Dirbtuvės CHICAGOJE

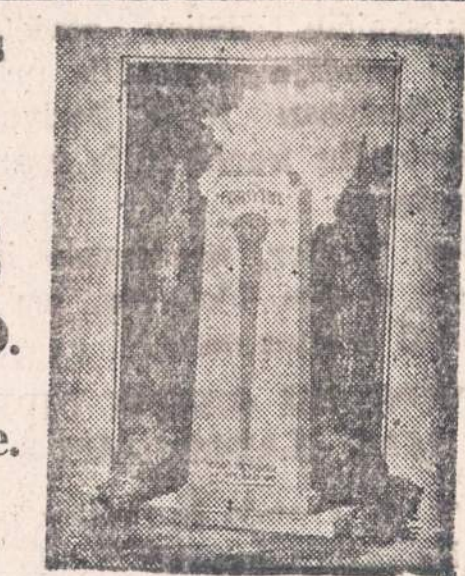
Jonas Savickas

BEVEL GRANITE CO. (Not Inc.)

119th St. ir Kedzie Ave.

WHOLESALE IŠDIRBYSTĖ Paminklų pristatome į visas kapines arti, ar toli.

Telefonas: BEverly 8-3632

KAIP ATRODO KOLUMBIJA

KOLUMBIJOJ YRA LIETUVIŲ
Kolumbija yra palyginti jauna Pietų Amerikos respublika, susidedanti iš 438,431 kv. angl. mylių ploto. Jos rubežiai jungiasi su Venezuela, Peru, Ekvadoru ir Panamos kanalo pakraščiais. 1917 metais gyventojų ji turėjo 5,031,850. Dabar ji turi 11,000,000 gyventojų ir ypač didėja. Tenai yra ir lietuvių, buvusių tremtinių. Ten išvyko vienas žymiausių mūsų karikatūristų Penčyla ir kt. dailininkai.

Kolumbijos sostinė yra Bogota. Kai kada kolumbiečiai pasipieša, "draugiškai" pasišaudo, bet šiaip tai gražus ir turtingas kraštas. Tiesa, Kolumbijoje dabar siaučia karo stovis, nes krašte neramu. Prieš porą metų sostinėje buvo sudeginta daug namų politinių riaušių metu.

Kolumbija vardą gavo nuo Amerikos atradėjo Kristupo Kolumbo vardo. Simonas Bolivaras įkūrė Kolumbijos valstybę, palikuosavo ją nuo ispanų ir pavadino "Nuevo Reino de Granada". Nuo 1819 iki 1830 m. Kolumbija buvo prisijungusi prie Venezuelos ir Akvadoro, suformuodama didžiąją Kolumbiją. Nuo 1831 m. iki 1864 vadinosi Naująja Granada ir iki 1886 m. vadinosi Estados Unidos de Colombia.

Krašto gyventojai sudaro maždaug šitokią nuosimintį: 35% gyvena tos šalies miestuose, baltųjų žmonių, 42% šalies gyventojų sudaro mestizai, 15%

MESOS KRAUTUVĖ
Isteigta 38 metai. Gera apylinkė.
Renda \$50.00.
Kr. tel. BU 8-5445. Res. NO 7-2275.

PARDAVIMUI
MESOS KRAUTUVĖS SKYRIUS
Ryšys su veikiančia groserne. Rakandai ir kitkas parduodama dėl mirties buvusio vedėjo. Įvairūs bėžniai, isteigta 14 metų. Telefonuoti sekmdienį arba vakarais OA 4-3216

Barbara's LAWN BEAUTY Salon SOUTH-WEST
Gyvatplaukio pašalinama ant visados be skausmo—sumanai ir moksliškai.
GYDYTOJŲ PRIEŽIŪROJE PERSONAL SERVICE
Privatus pasitarimas be obligacijų 3306 W. 63rd St. REPUBLIC 7-4011

ANGLIŲ IR ALYVOS BIZNIS
Du trokai.—isteigta pirklystė. Atneša apie \$200 į savaitę. Sauravakarinė dalyje.
MICHIGAN 2-4191.

NOVAK'S
AKORDIONO ir PIANO
MOKYKLA
5048 SO. WESTERN AVE.

POTTER'S
SHEET METAL WORKS
Mes padarysim jums Gutters, Downspouts, Furnace pataisas, stogus ir siding. Mūsų darbas geriausias ir pilna garantija.
5925 W. Belmont. BE. 7-4246

Patys Išbandykite DIABETES
Privatškai, savo namuose, patys galite iširti
AR TURITE CUKRAUS SAVO ŠLAPUMĖ
Išstirkite visą savo šeimyną Jūsų sveikata—sąaugokit ja Prišiuskite (\$1.00) viena doleri Rasykite šiaudien dėl DIA-TEST KIT
THE DIA-TEST CO.
Dept. 30. 68 W. Washington St. Chicago 2, Ill.

Every Lover of Good Food Enjoys
Phelps and Phelps
COLONIAL RESTAURANT
No Matter Where You Live Our Good Food Will Make Your Trip Worth While
LUNCHEON & DINNER
Served Daily, Except Wed.
6324 WOODLAWN
HYde Park 3-6324

mulatai, 5% indėnai ir 3% negrai.
Kolumbijos gamtos turtai dar nėra pilnai išnaudoti. Yra anglies, rūdos, aukso, platinos ir kitokių turtų. Žemė, nors kalnuota, yra net ugniakalnių, bet turi ir gero dirvožemio. Augina bananus, vaisius, daržoves, kukurūzus net indėnai augindavo. Taip pat augina medvilnę, tabaką ir visa, kas ūkiui reikalinga.

MOKSLININKAI SUSIDOMĖJĘ
Gallineros apylinkėje, Lavapato ir Kvabradilos upių srityje bei Alto de los Idolos, Pelotas giriose, senovėje gyventa indėnų. Kasyklų inžinieriai surado, kad čia būta senos indėnų civilizacijos. Pradėjus kasinėti, rasta nuostabių liekanų: statulų, įvairių religinių atributų ir kt.

Mokslininkus domina tas, kad šiaurės vakarų Kolumbijoje Salado ir Alto del Grillo apylinkėje rastos statulos labai panašios į rastąsias Costa Rikoj. Galimas daiktas, kad indėnai turėjo ryšius su kostarikičiais, nes juos skyrė tik Panamos kanalas. Statulos yra groteskinės, žmogaus kūnas su žvėries galva. (Kolumbijos indėnų skulptūroje nėra daug maių ar aktų įtakos). Šios statulos yra iškaltos iš kristalinių akmenų arba audešio. Kai kurie jų indai buvo dažomi spalva. Kolumbijos indėnų meno kultas įdomus tuo, kad jie turėjo plačią vaizduotę, pagrįstą mitologiniais padavimais apie įvairius demonus ir prietarus. San Augustino apylinkėje buvo atkastas indėnų dievnamis. Čia rasta ypatingos rūšies skulptūros stulpai, padaryti statant žmogaus galvą ant galvos. Kiekviena galva turi skirtingus dekoratyvinius elementus bei išraišką. Pasisekė rasti indėnų žaidimo įrankių, panašių į mūsų laikų sviedinį ir kažką panašaus į golfo žaidimą. Šiaurinėje Las Mesas dalyje buvo rasta saulės garbini-mo simbolių.

Netoli nuo Rio Mazamoras rasta didelė statula, nurašyta kažkokiais ferozglifiniais ženklais, kurių iššifruoti negalima. Visose šiose giriose, kur seno-vėje gyveno indėnai, vis tebe-randama daug naujų, ankščiau nematytų daiktų. Leonardo Vargas rado akmeniniame karsite auksinę kaukę, kuri svėrė 70 castellanų. Indėnų menas iškelia naujų dalykų, kurie turi istorinės vertės. Praeitį atskleisti nėra lengva, kuomet nebuvo rašytos istorijos. Menas geriausiai liu-dija tos ar kitos civilizacijos etapus. Tas menas, nors mums atrodo keistas, grubus, bet įdo-mus ir originalus. Senovės me-nininkas dirbo nuoširdžiai, sa-vo profu ir jausmais, nepalies-tas jokių įtakų. Jis išreiškė sa-vo mene tų laikų žmonių stab-meldiško tikėjimo tradicijas ir gyvenimo apyvoką. Juk ir visas primityvusis menas buvo ku-riamas dievdiebių, atsiradęs iš gyvenimo papročių.

M. Šileikis
Lietuvių Kalbos Vadovas
Skubos keliu spausdinamas LIETUVIŲ KALBOS VADO-VAS Bielefeld spaustuvių Vo-kietijoje. Dirba dvi darbinin-ky pamainos, organizuojama ir trečioji.

Knyga turės per 700 pusla-pių ir tik 2.50 dol. Paskubėkite užsiprenumeruoti. Pinigus paš-to orderiais arba banko čekiais siųskite man.

JUOZAS AUDENAS.
Generalinis Igaliotinis,
14 Townsend Street,
Boston-Roxbury, Mass.

Kai kas aktualu

ZMOGUS VERTAS TIK 98 C.
"Salveišių armijos" pamokslininkai paprastai turi mažiau klausytojų, negu moterų klubai viešnių savo popietinėse arbatė-lės metu. Vienas, kitas šaiposi, stabtebėjau ir aš, išgirdęs pa-mokslininko žodžius: "Aš gi-miau bažnyčioje, todėl Jėzų myliu. Jūs, nors ir pragare bū-tumet gimę, jeigu priimsite Jėzų, būsite išganyti. Bažny-čia jūsų neišganys."

Žinoma, jis kiek tiesos pasakė, kad vien bažnyčia negali "išganyti", jeigu žmogus pats savo gyvenimo netvarkys kaip reikia. Žmogui kartais labai sunku susivokti, kai kiti jam duoda visokių patarimų: ver-tina jo kūno ir dvasios savybės. Amerika, pavyzdžiui, yra toks kraštas, kur viskas remia-si skaičiais—doleriais, svarais ir t. t. Net žmogaus kūno me-džiaginę vertė tiksliai apskai-čiuota, tik deja, dvasinės ver-tės niekas negali tiksliai apskai-čiuoti nei jos veržlumo viršpa-sauliškumui nustatyti. Žmo-gaus kūno vertės receptą pa-ruošė ne kas kitas, kaip velio-nis Dr. Charles Mayo, pasau-ly išgarsėjusio klinikumo, žinomo kaip sveikatos mekos Roches-ter, Minn., viršininkas.

Jisai nurodo, kad žmogus iš-kart gali suvalgyti daugiau maisto, negu jo visas kūnas yra vertas. Jis čia turėjo gal-voje žmogaus kūno komercinę vertę doleriais ir centais, ir ko-kius produktus iš jo galima pa-gaminti. Praėjusio karo metu kainomis remiantis, žmogaus kūnas, nuo galvos iki kojų, bu-vo vertas tiksliai 98 centus. (Dabar gal būtų aukštesnė kai-na). Dr. Mayo žmogaus kūno cheminę maždaug suskirsto rū-šimis ir nustato tos medžiagos vertę šitaip: kūne yra pakan-kamai potašo vienam žaisliniam šautuvo šviui; galima išvir-ti 7 gabalus muilo; yra pakan-kamai geležies vienai viniai pa-gaminti; kūne yra tiek sieros, kad šunį nuo blusų galima ap-ginti. Iš kalkių būtų galima nubaltinti vištiniųkų; iš magne-zijos galima pagaminti vieną dozą gyduolių nuo pilvo skau-dėjimo, o iš fosforo galima bū-tų pagaminti 2,200 degtukų.

Karo metu naciai iš žmonių kinių tikrai muilą virdavo! Niekio prieš šiu skaičių pridė-ti nelenka. Teologiškai galvo-jant, būtų galima daryti išvadą, kad juo aukštesnė dievybė, juo menkesnė žemiška "menkystė". Žinoma, komunistai žmogų nu-dvasino ir nuteisino taip, kad jam belieka tiksliai dirbti, o mi-rus žemę tręšti. Bet žmogus nė-ra sutvertas tam, kad žemę tręš-tų ar be žinios dingtų Si-biro tundrose. Kiekvienas žmo-gus turi teisę gyventi laisvas. Proto ir dvasios kūryba yra tik-rasis žmogaus gyvenimo kelias. Dr. Mayo savo pareiškime apie mirusio žmogaus kūno vertę padavė tiksliai moksliškus fak-tus, bet dvasininkai ir komu-nistai savo "filosofijai" iš to gali pasidaryti kapitalo.

Šepėtyš
SKAITYKIT IR KITUS RAGINKIT SKAITYTI "NAUJENAS"

CHRYSLER - PLYMOUTH

TIESIOGIS FABRIKO DYLERIS
Pamatykite ir pirkite vėliausius naujus Chrysler ir Plymouth auto-mobilius nupigintomis kainomis. Pristatoma tuojau.

Balzekas Motor Sales, Inc.
"U WILL LIKE US"

4030 ARCHER AVENUE
Telefonas: VIRginia 7-1515

35,000 MYLIŲ KELIONĖ

Rašo J. PADZIČNAS

(Tęsinys)

Brazilijos sostinė

Iš Sao Paulo išvykome į Rio de Janeiro, Brazilijos sostinę. Tai gal įdomiausias miestas Pietų Amerikoje. Iš trijų pu-sių jį apsupa kalnai, o iš ket-virtos — jūra. Kalnai yra 2,500 pėdų aukštumo. Vienas tų kalnų yra žinomas kaip "Su-gar Loaf", o vietos gyventojai jį vadina Ascension al pan de Azucar en Alambre-carril. Į kalną reikia važiuoti kabeliniu vagonėliu. Įveža į kalną ir pa-skui atgal nuveža už 12 kruzė-rių. Kalnas yra 1,300 pėdų aukštumo. Viršuje yra įreng-tas restoranas ir šokių salė. Iš to kalno galima kabeliniu va-gonėliu užvažiuoti į dar aukš-tesnį kalną, iš kurio matosi jūra. Kalnas labai status. Trunka maždaug penkias mi-nutes, kol užtraukia vagonėlį į viršų. Veža paprastai po 16 žmonių.

Oras Rio de Janeiro mieste yra pusėtinai miglotas ir šil-tas. Aišku, nepratusį jį pusė-tinai išvargina.

Pajūrio pliažai ir palociai

Kitą dieną aplankėme Cor-covado kalną, kurio viršūnėje yra 100 pėdų aukštumo Kris-taus statula. Nakties metu jį yra apšviesta didžiulėmis elek-tros lempomis. Kalnas yra 2,400 pėdų aukščio, tad nuo jo puikiai matosi visas miestas ir jo apylinkės. Traukiniuku ėmė apie 40 minučių įvažiuoti į kalną. Viršuje yra bufetas.

Paskui aplankėme Capaca-bana ir Ipanema pajūrio plia-žus. Visu pajūriu tęsiasi di-džiuliai apartamentiniai na-mai. Vaizdas labai primena Miami Beach. Aišku, kad ten suvažiuoja Brazilijos aristo-krai bei iš įvairių kraštų tu-ristai.

Aplankėme Catete palocių. Tai prezidento rūmai. Palo-

cius pasižymi savo originali-ska architektūra.

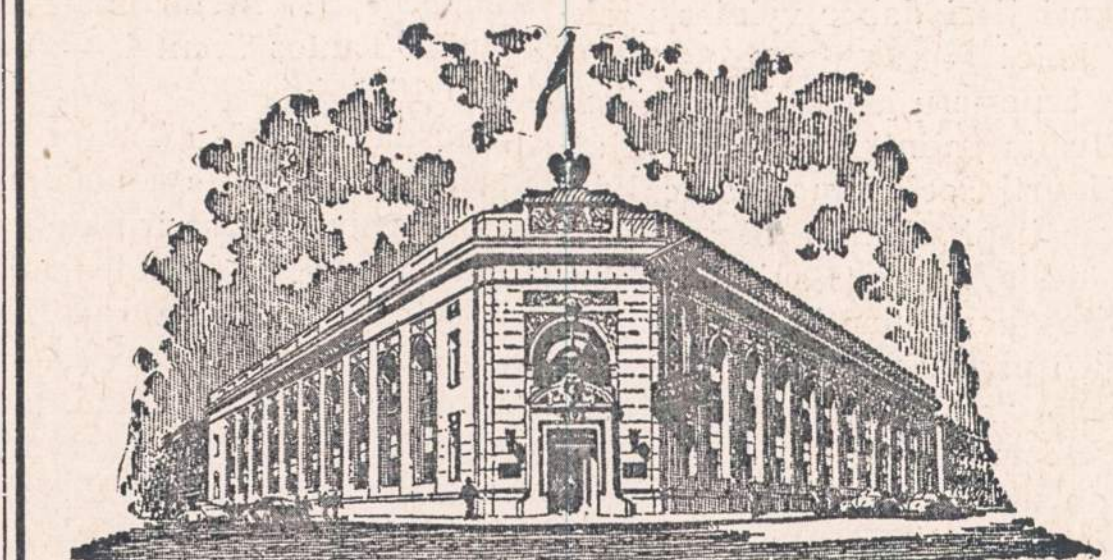
Nuvykome pažiūrėti išgarsė-jusio Petropolis, kuris yra 2,800 pėdų aukštumoje. Keliauti teko autobusu 40 mylių. Ke-lias labai vingiuotas. Per tro-piškų miškų sukasi aplink kalnus. Tai buvo viena įdo-miausių kelionių Brazilijoje. Tąja proga aplankėme dar Quitandinha viešbutį, kur 1947 m. Amerikos kontinento val-sčių konferencija. Specialiai turistams viešbutis turi įrengs dirbtinį ežerą.

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI "NAUJENAS"

Neleiskite PEČIŲ GELAI JUS PARBLOKSTI

★ Raumeninių pečių gėlių palengvi-nimui, uždekte Johnson'o PEČIŲ PLESTERI — beveik tas pats, ką dėvėtum šildančią paduškaitę prie darbo. Jis veikia trejopai: (1) At-gabena šildantį, gydantį kraują į skaudama vietą. (2) Suvaržo rau-menų trūkčiojimus, sumažina skausmo smigius. (3) Paduškaitę nerileidžia šalčio.
★ Gaukite Johnson'o PEČIŲ PLES-TERI, pagamintą Johnson & John-son — žinomi per 62 metus išdirbę jį puikių chirurgiškų produktų. Gaunamas visose vaistinėse.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Namų Paskolos Už Žemą Nuosimti

TAUPLYK SAUGIAI... mes per 41 metus visiems išmokėjome ant pareikalavimo

Turtas virš 25 milijonų dolerių. Atsargos fondas virš 2 1/4 milijonų. U. S. Government Securities ir cash virš 12 milijonų.

CHICAGO'S STIPRIAUSIA TAUPYMO ISTAIGA
Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.
4192 Archer Avenue Chicago 32, Illinois.
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.

OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4.
Trečiadieniais nuo 9 iki 12 dieną, Ketvirtad. nuo 9 iki 8 vakare.

CHRYSLER - PLYMOUTH

Pamatykite ir pirkite vėliausius naujus Chrysler ir Plymouth auto-mobilius nupigintomis kainomis. Pristatoma tuojau.

Balzekas Motor Sales, Inc.
"U WILL LIKE US"

4030 ARCHER AVENUE
Telefonas: VIRginia 7-1515

A. L. D. D. NARIAI

Tel. VIRginia 7-6583
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. uždaryta
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPUBLIC 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidarė ofisą
10748 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. Waterfall 8-3060.
Priima kasdien nuo 9-11 val. ryto.
o antradieniais ir ketvirtadieniais
taip pat nuo 7-9 val. vakare.
Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.
Tel. Commodore 4-1187.

Ofiso Tel. VIRginia 7-0638
Rezidencijos telefonas
REvery 8-8244

DR. I. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3, ir nuo 6—8:30 val. vakar.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų
Trečiadieniais pagal sutartį

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Tel.: PULLMAN 8-8277

A. Montvid. M. D.
West Town State Bank Bldg.
2406 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas SEeley 3-7330
Namų tel. BRUNSWICK 8-0597

DR. STRIKOL
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8;
Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas YARDS 7-4787
Namų Tel. PROSPECT 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai
Saukit Midway 3-000Y

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakare
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(netoli Sacramento Ave.)
2951 WEST 63rd STREET
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9
vakaro, trečiadieniais ir sekmadi-
niais pagal susitarimą.
Telefonas HEMlock 4-7899
Namų Tel. HILLtop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI
DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus—nuo California
Tel. YARDS 7-7772

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
4757 So. Western Ave
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEMlock 4-5849
Rezidencija HEMlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir
Penktad. 1:30—4; 7—9 vakar.
Treč. ir šeštad. tikslai susitaru

DR. A. JENKINS
"PHYSICIAN AND SURGEON"
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
rso val.: kasdien nuo 2—4 p.
ir 7:30—9 vak. šeštad. nuo 2—4 p. p.
Trečiad. ir Sekm. uždaryta.
Ofiso Tel.: PROSPECT 6-3838
Resid. Tel.: VIRginia 7-2421

Ofiso tel.: YARDS 7-1166.
Rezid. tel.: DANube 6-1126.
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
kampas Halsted ir 35-los gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 vak.
kasdien. Atidaryta trečiadieniais ir
šeštadieniais; ketvirtad. ir priešpiet
tik iš anksto susitarus.
Rezid.: 3247 So. Emerald Avenue.

DR. J. MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted St.
Tel. HUDSON 3-2096
OFISO VALANDOS:
10:00—12; 2—6; 6:30—8
Trečiadienį uždarytas
Antradienį ir šeštad. vak. uždaryta

Dr. J. W. Kadzewick
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10549 SO. BELL AVENUE
Pacientai priimami tikslai pagal
susitarimą.
Telefonas: HILLtop 5-2626.

"NAUJENAS" skaito visu srovį
žmonės: darbininkai, biznierių, pro-fesionalai, dvasininkai, moksliui-n-kai ir valstybininkai.

3—NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. —PIRMADIENIS, SAUSIO 23, 1950

Ofiso ir Namų Tel. GROvehill 6-1800

DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaški Road)
ALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30
akaras. Trečiadienį pagal sutartį.

Emerg. Tel. KEDzie 3-2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. Lafayette 3-3210
al. pirm., antrad., ketv. 12—2:30
4—9 vak., penkt. ir šešt. 12—2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILLINOIS
Tel. SUMMIT 1580
al. pirm., antrad., ir ketv. 4—5 v.
nedėl. penkt. ir šeštad. 1—2 v.

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso:
5452 So. Kedzie Ave.
ALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 ka-
dien, išskiriant treč., šeštad. 2 iki 4
Ofiso Telefonas: GROvehill 6-1321
Rezid. Telefonas: HEMlock 4-5532

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
3246 So. Halsted Street
Telefonas CALumet 5-7358

KITATAUČIAI DAKTARAI
Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Persikėlė į naują ofisą
4740 So. Ashland Ave.
(2-tos lubos)
Ofiso Telefonas YARDS 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite—
Res. Tel.: MIDway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sėkmadien. nuo 10 val. iki 12 val.

INCOME TAKSUS PILDO
J. P. VARKALA
VALSTIJOS REGISTRUOTAS
AUDITORIUS
2401 West 63rd St.
Phone WALBROOK 5-7711

Budrikas turi T. V.

Televizijos setus
Pristato už žemas kainas.
RCA VICTOR
RAYTHEON
DUMONT
PHILCO
ZENITH
ADMIRAL
WESTINGHOUSE
GENERAL ELECTRIC
TRAVELER
SIMTAI PASIRINKIMUI
LENGVOS ISMOKEJIMAI
Maži radijai po \$14.95 ir aukš-
čiau. Didelė nuolaida duodama
dabar prieš inventorius išparda-
vimą rakandams, refrigeratoriams
skalbiomoms mašinoms, pečiams.
Atdara pirmadieniais ir ketvirta-
dieniais iki vėlomos.

JOS. F. BUDRIK
INC.
3241 S. Halsted Street
WCFL, 1000 kil., AM ir FM.
Atsukite savo radiją sekmdienį
5:30 popiet. Išgirsite gražią pro-
gramą lietuviškų dainų ir muzi-
kos. Leidžiama Budriko.

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
17-ti METAI
IS STOTIES
W.G.E.S.
1390 C.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto
iki 9:30 val. ryto
Lietuviškos Vakaruškos
kas pirmadienį (14-ti metai)
nuo 7 v. iki 8 v. vakare
Bile reikalau skambinkite:
REpublic 7-4807.

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI "NAUJENAS"

Subscription Rates:
\$7.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$9.00 per year in Chicago
4 cents per copy

Užsakymo kaina:

Chicago—paštu: \$9.00
Metams 4.50
Pusei metų 2.25
Trims mėnesiams90
Vienam mėnesiui40
Chicago per išnešiotojus:
Viena kopija 4c.
Savaitė25
Mėnesiai90

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicago:
Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 2.00

Užsieniuose:

Metams \$10.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00
Naujienos eina kasdien išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 So. Hasted Street,
Chicago 8, Ill. Tel. CA 6-8500.
Pigius reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Administracijos Viršus

Penktdienį JAV žemesniuose rūmuose buvo svarbus balsavimas, kurį laimėjo Trumano administracijos šalininkai. Jeigu jie būtų prakišę, tai visa prezidento programa galėjo būti palaidota šioje kongreso sesijoje.

Dešinieji republikonai, susitarę su pietinių valstybių "dixiekratais", pasiūlė panaikinti priimtą pereitoje sesijoje patvarkymą, kuris aprėžia atstovų buto Taisyklių Komiteto teises. Tas patvarkymas leidžia spykeriui (atstovų buto pirmininkui), pagal tam tikro atstovų skaičiaus reikalavimą, pateikti viso buto svarstymui įstatymo sumanymą, kurį Taisyklių Komitetas per ilgai laiko savo spintoje. Nepageidaujamus atžagareiviams įstatymų sumanymus Taisyklių Komitetas kai kada sulaukdavo per ištisą sesiją. Todėl ir buvo pereitoje sesijoje priimtas patvarkymas, susiaurinęs komiteto galią sabotuoti įstatymų leidimą.

Republikonų ir pietinių demokratų koalicija norėjo sugrąžinti Taisyklių Komitetui senąją galią, kad jisai galėtų "padžiauti" Trumano sumanymus, kurie nepatinę "dixiekratams" arba dešiniems republikonams. Bet koalicijos pasiūlymas buvo atmestas 236 balsais prieš 183, t. y. 53 balsų dauguma.

Drauge su 171 demokratu balsavo ir 64 republikonai. Šį kartą ėjo su administracijos šalininkais 15 republikonų daugiau, negu pereitoje sesijoje, kada patvarkymas buvo priimtas.

Sprendžiant iš šito balsavimo, Trumano administracijos šansai šioje kongreso sesijoje nėra blogi.

"Titoizmas" Japonijoje Subliuško

Japonijos komunistų vadas Sanzo Nosaka, kuriam neseniai Kominformas išvanojo kailį už nukrypimą į "titoizmą", jau pasitursino Maskvai, viešai prisipažindamas padaręs "klaidą". Viešame pareiškime prisipažino prie "klaidos" ir partijos centro komitetas.

"Titoizmo" erezija tuo vargiai bus likviduota, bet kol kas Stalino pozicija Japonijoje yra sustiprėjusi. Japonai, matyt, žiūri, kaip klojasi Mao Tse-tungui Maskvoje. Atrodo, kad kinų ilgai užsitiesusios derybos su Kremlium baigsis susitarimu, nes į SSSR sostinę atvyko Kinijos užsienio ministeris Chou En-lai ir žada padaryti spaudai pareiškimą Višinskis. Jeigu Kinijos komunistai susitarė su Maskva, tai Japonijos komunistams būtų rizikinga vieniems šiautis prieš Staliną. Jie būtų izoliuoti.

Bet iš prievartos ar baimės "prisipažinimai" nesu-kels entuziazmo japonų partijoje. Spėjama, kad daugelis iš partijos pasitrauks.

"Valymas" Bulgarijoje Nesibaigia

Bulgarijos komunistų laikraštis "Robotničesko Delo" praneša, kad darbo ministeris Dobri Terpešev (buvęs vicepremjeras) yra pašalintas iš partijos Politinio Biuro, o kiti šeši asmenys pašalinti iš centro komiteto.

Taigi rūgimas Bulgarijos komunistų partijoje nepasibaigė, sušaudžius buv. premjerą Kostovą. Nesibaigia ir "čistkos". Komunistai turi valdžią, bet neturi galios. Juos šokina atsiųsti iš Maskvos sovietų agentai.

Santykiai su Ispanija

Valstybės sekretorius Acheson pasisakė už pilnų diplomatinį santykių su Ispanija atsteigimą. Amerikos delegacija Jungtinėse Tautose remsianti pasiūlymą anuluoti (panaikinti) rezoliuciją, kuria pasaulio organizacijos nariai buvo paraginti prieš trejus metus atšaukti savo ambasadorius iš Madrido.

Amerika nebeturį ambasadoriaus Ispanijoje, bet diplomatiniai saitai nėra nutraukti. Kai Jungtinių Tautų rezoliucija bus panaikinta, ambasadorius bus paskirtas.

Achesonas, matyt, kalbėjo, nesutaręs nei su Londonu, nei su Paryžium, nes Britanijos ir Francūzijos užsienio ministerijos pasakė, kad jos savo nusistatymo boikotuoti diktatoriaus Franco valdžią nepakeitė.

Trumanas su Achesonu tuo nusistatymu irgi laikėsi iki paskutinių dienų. Iš kur dabar staiga papūtė kitas vėjas?

Atrodo, kad iš Azijos. Padėčiai Tolimuose Rytuose atstėjant, Washingtonas dairosi, ieškodamas daugiau talkininkų. Jeigu kiltų karas su Rusija, Ispanijos diktatorius tuojau pasidarytų "demokratijų sąjungininkas".

APŽVALGA

LENINAS IR STALINAS

Šeštadienį šioje vietoje buvo parodyta, kaip Nikolai Iljič Uljanov-Lenin apsigavo, tikėdamasis, kad 1914-18 metų karas prives prie kapitalizmo sugriuvimo Vakarų Europoje, kas išauks "pasaulio revoliuciją" ir ši ateis jam į pagalbą, padėdama jam įkurti ekonomikai atsilikusioje Rusijoje "socializmą" ar net "komunizmą". Reikia čia, beje, pastebėti, kad šita Lenino viltis buvo tikrumoje priėmimas Trockio dar 1905 metais skelbtos fantazijos apie "permanentinę revoliuciją": buržuazinę revoliuciją, kilusią Rusijoje, uždegę revoliucijos kibirkštį Vakarų Europoje, kur jau yra pribrendusios sąlygos socializmui; socialistinės revoliucijos banga, pasukusi, iš Vakarų atsisir į Rusiją ir pavers šios buržuazinę revoliuciją irgi į socialistinę.

Leninas 1905 metais juokėsi iš tos Trockio (ir Parvusio) "permanentinės revoliucijos" teorijos ir vadindavo ją "gimnazistų socializmu". Bet dvylika metų vėliau jisai ją prarijo, kaip lydeką slieką. Mat, jam reikėjo kuo nors pateisinti savo "pučą", padarytą Rusijoje. Nuversdamas demokratinę Laikinąją Revoliucinę Vyriausybę, jisai turėjo įtikinti savo šalininkus (ir patį save), kad tas perversmas patarnausias "dideliui tikslui": Socializmui.

Kaip jau buvo nurodyta straipsnyje "Leninizmas — Rusijos Tragedija" ("Nauj." sausio 21 d.), ryždamasis tuojau steigti Rusijoje socializmą, Leninas atmetė savo paties daugiau kaip per 20 metų skelbtą įsitikinimą, parentą Markso-Engelo mokymu, kad socializmo santvarka pirmą turį pribręsti objektyvios (ekonominės) ir subjektyvios (moralinės) sąlygos. Bolševizmo tėvas, su panieka kalbėjęs apie socialistus "reakcionierius", kurie nori "persukti per kapitalizmą", staiga atvirto prie jų utopiško tikėjimo ir be niekur nieko ėmė įrodinėti, kad tai esąs "tikrasis marksizmas", kurį jisai dabar vykdo praktikoje!

Su es-erų įsivaizdavimu, kad Rusija galinti vienu šuoliu atsidurti socializme, aplenkdam kapitalistinio išsivystymo stadiją, Leninas sujungė Trockio "permanentinę revoliuciją", pagamindamas iš šito mišinio "naują" "revoliucinio socializmo" mokslą. Tikrumoje čia nebuvo nieko nei nauja, nei socialistiška, nei moksliška. Su moksliniu socializmu tas Lenino "naujas mokslas" neturi nieko bendra. Bet daugelis liberalų (ir, deja, nemažai skagiškos socialistų inteligentų) svetimos šalyse buvo juo sužavėti.

Leninas, kaip matome, nebuvo originalus galvotojas. Jisai skolinosi ir savinosi svetimas idėjas, dažnai dargi ne pačias geriausias; ir jisai visai nepaisė, kad tai, ką jisai skelbia šiandien, kaip "naujausiąją" ir "tikriausiąją" tiesą, vakar jisai niekino!

Leninas ir Kolumbas

Po Steigiamojo Seimo išvakymio Rusijoje prasidėjo žiaurus pilietinis karas, privedęs kraštą prie visiško suirimo ir masinės bado katastrofos. Bolševikai tą karą laimėjo, nes juos rėmė ūkininkai, kurie bijojo, kad negrįžti senojo caro valdžia ir neatimtų jų žemių, kurias jie buvo pagrobę iš dvarininkų (pagal Lenino taisyklę: "Grab nagrablenoje!")

Minių skurdas ir žiaurus bolševikų elgimasis su politiniais priešiniais išauksė banga streikų miestuose ir jūrininkų sukilimą Kronštade. Leninas pamatė, kad jo "komunizmas" eina velniop, todėl jisai grąži-

no ūkininkams teisę pardavinėti savo produktus laisvoje rinkoje, pavadindamas šią reformą "nauja ekonomine politika" (Nep). Bet *politinės laisvės žmonėms jisai negrąžino*. Nep'ą įvedus, diktatūros režimas pasidarė dar net žiauresnis.

Leninas atvedė Rusiją visai ne ten, kur jisai žadėjo ją atvesti. Bet ne jo prigimtyje buvo prisipažinti, kad jisai padarė klaidą, ir stengtis ją atitaisyti. Iki savo mirties jisai nesiliovė įtikinėjęs Rusijos ir viso pasaulio žmones, kad Rusijoje tikrai esąs kuriamas "komunizmas" ir pirmoji jo stadija, "socializmas", jau esanti beveik pabaigta kurti. Šitą jo melą toliau kartojė ir tebekartoją jo diktatoriškos galios paveldėtojai.

Vienas mokytytas rusas, profesorius Ustrialov, apibūdino labai vaizdžiai šitą bolševizmo nukrypimą į žmonių apgaudinėjimo kelią, palygindamas Leniną su Amerikos atradėju Kolumbu.

Kristupas Kolumbas leidosi į kelionę per Atlanto Vandenyną, norėdamas pasiekti Indiją. Bet jisai atsidūrė Amerikoje, o ne Indijoje. Pats Kolumbas ir jo bendrakeleiviai pradžioje manė, kad jie atplaukė į Indiją (todėl ir užtik-tus naujame kontinente raudonodžius gyventojus jie pavadino "indėnais" arba "indijonais"). Bet vėliau jie tą savo klaidą suprato ir Kolumbo pasekėjai jau nebesistengė įtikinėti pasaulį, kad Amerika esanti Indija.

Panašią klaidą padarė ir Leninas. Pagrobdamas valdžią 1917 metais, jisai klaidingai manė, kad tai kelias į komunizmo karalystę. Tačiau tarp bolševikų vado ir Amerikos atradėjo yra didelis skirtumas. Kada Leninas ir jo mokiniai pamatė, kad jie atkeliavo ne į komunizmą (arba socializmą), o į visai skirtingą santvarką, jie vistiek ir toliau tvirtino, kad jie pasiekė "žadėtąją žemę", ir apgaudinėjo publiką.

Tas apgaudinėjimas tebesitęsia iki šiol.

(Pabaiga bus rytoj)

YRA ATEJĘS LAIKAS VERŽTIS Į PASAULIO SAŽINĘ

Keletas minčių Vasario 16-sios proga iš Los Angeles, Cal.

Amerikos Lietuvių Tarybos sekretorius Dr. P. Grigaitis yra gavęs laišką iš Los Angeles, Cal., kurį dėl jame keliamų minčių aktualumo pateikiame skaitytojams. Red.

Nuoširdžiausiai dėkoju Tamsai už prisuntimą pranešimo Visuotinajam Amerikos Lietuvių Kongresui. Džiaugiuos, kad Tamsa tuo prisuntimu parieškė man dėmesį. Su dideliu susidomėjimu perskaičiau pranešimą, jam pritardamas visu šimtu procentu. Be to, su juo supažindinau daugelį Los Angeles Lietuvių, kurie iki šiol neturėjo progos susipažinti.

Kartu noriu pareikšti keletą minčių, kurios kyla, galvojant apie mūsų Tėvynės Lietuvos likimą, ypač besirūpinant didžiai Tautos šventei — Vasario 16.

Jausdamas mūsų Tautos didžiausią istorijoje nelaimę, dažnai galvoju, kuo ir kaip galima jai padėti, kad jos laisvės rytas greičiau išauštų. Mes, amerikiečiai, darome visa, ką galime ir kaip išmanome, tam dalykui. Bet, mano manymu, dabar yra atėjęs laikas, *tesiant ir pirmą darytus darbus, labiau veržtis į pasaulio, o ypač į amerikiečių sąžinę*. Mes turime organizuoti daugiau kalbų. Jeigu šiandien, besilaužiant visais galimais būdais, pasiekime UN organizaciją, kur panaudojami mūsų patiekti dariniai prieš Sovietų Sąjungą, naikinančią žiauriausiais būdais Lietuvį Tautą, tai, besiveržiant toliau, mes turime įtikinti žmones, kurie mažai rūpinasi mūsų reikalais, kad tas dalykas būtų visiems aiškus ir visi suprastų žiaurumą ir neteisę, kuriuos kenčia Tauta. Mes suprantame, bet ir jie turi suprasti, kad nepažabojus Sovietų Rusijos, ateis laikas ir likusiam laisvam pasauliui, kada didžioji barbarybė užgrius jį, ir žmonijos kilniausi idealai, jos laisvė bus sužlugdyti.

Vasario 16 — turi būti mūsų skundo, mūsų reikalavimų diena. Žinau, kad Jūs tai geriau už mane suprantate. Bet aš iš savo pusės norėčiau, kad visos USA didžiosios radijo stotys prabiltų, kad mūsų geriausi kalbėtojai lietuvių, anglų ir kitomis kalbomis atvertų tiesą ir budintų žmonių sąžinę. Tegū mūsų kalbėtojai pasiekia angliskai kalbančią visuomenę gyvu žodžiu. Jeigu mūsų kon-

gresu domėjosi prezidentas Trumanas, Dewey, kongresmanai, pareikšdami mums simpatijas ir pritarimą, mūsų uždavimyns užkariautų tas simpatijas, pritarimą ir mūsų reikalų supratimą visoje USA visuomenėje. Aš labai norėčiau, kad ir mes galėtume prabilti per Los Angeles radijo stotį. Mes darysime, ką galėsime, kad tai įvyktų. Bet norėtume, kad ir Jūs mums tą dalyką padėtumėt iškovoti.

Tikėdamas, kad Tautai bus grąžinta laisvė, ir jos žmonės, nors daugelis jų yra ir bus išblaškyti po Sovietų koncentracijų lagerius ir net visą pasaulį, bus surinkti į gimtąjį kraštą, noriu priminti, kad jau šiandien turime aiškiai įsisąmoninti ir kitus įsąmoninti, kad būsimoji Lietuva negali būti tokia, kokia ji buvo Nepriklausomybės laikais. *Mes turime siekti subenytytos Lietuvos*, Lietuvos su žemėmis, kurios nuo amžių jai priklausė. Karaliaučius su Rytų Prūsų lietuviška dalimi ir su didžiojo K. Donelaičio Tolminkiemiu turi priklausyti Lietuvai. Vilnius, Gardinas, Suvalkai, Naugardukas, Vileina, Dvina — lietuviškos žemės ir lietuvių gyvenamos, nors rusų ir buvo tam tikra dalis sugundinti ar lenkų sulenkinti. Mes turime šį dalyką gerai apsvarstyti ir klausimą teisingai išspręsti. Vilniaus gubernijos sienos apima gryniausią Lietuvos plotą. Tas pat yra ir su šiaurine Gardino gubernijos dalimi.

Kad būtume pajėgūs, reikia ieškoti vienybės ir su kitomis aiščių tautomis. Paabaltijos tautų vienybė ir jų net sąjunga mums teiseitų į naudą. Paliekant aiškiausiais kiekvienai jų kultūrinę laisvę, būtų visai pravartu sudaryti politinį ir ekonominį vienietą.

Žinodamas, kad kalbų organizavimui ir šventės ruošimui Jūs reikalingi pinigų, siunčiu 5 dol. Tikiu, kad ir kiti lietuviai nebus tam reikalui kurti. Šie 5 dol. mūsų dviejų sudėtiniai: mano, Antano Šilalos ir K. Barausko.

"NAUJIENOS" SKAITO VISŲ SROVĮ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAIS ŽINIAMS IR GERIAUSIUS RASTUS.

LIETUVOS GIRIŲ MILŽINAI

K. SCESNULEVICIUS

(Tęsinys)

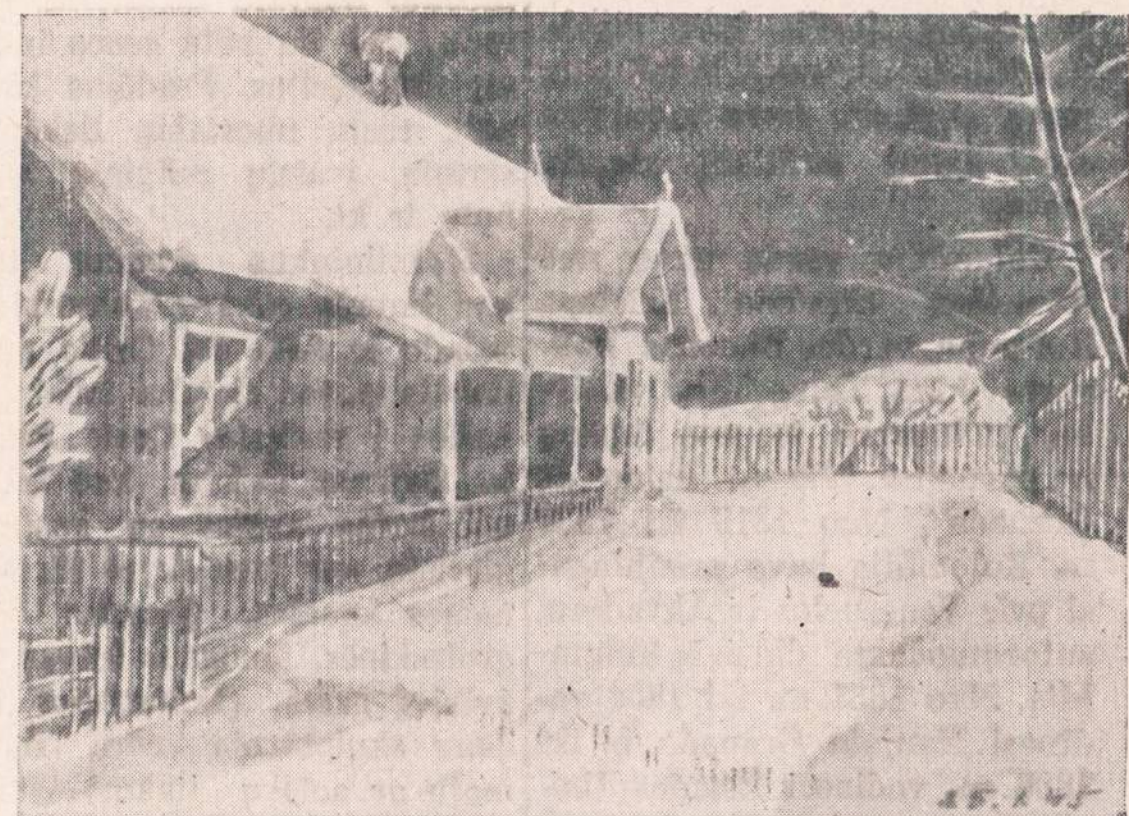
VALKINYO-DAUGŲ MIŠKUOSE 1918—1919 M.

Rašo Kazimieras Scesnulevičius Sen.

ALYTAUS GIRININKIJOJE

Nuvykęs į Daugus, aš susipažinau su Daugų parapijinio komiteto nariais, kurie mane painformavo apie padėtį miškuose, apie miškų sąstatą, medinėius ir pan. Kun. V. Mirono, parapijinio komiteto pirmininko, nebuvo Dauguose, ir su juo negalėjau pasikalbėti.

Iš Daugų nuėjau į Korliškių kaimą, prie kurio buvo valdiški miškų žinybos namai ir pasoda. Pirmiausia nuėjau pas vietinį eigulį Vasiliauską. Jis mane nuvedė pas vokiečių forstmeisterį. Tasai mane priėmė. Kalbėjome per vertėją, kareivį. Aš parodžiau savo įgaliojimus ir prašiau, kad jis sustabdytų turto išpardavimą ir kad man perduotų miškus ir priklausinius. Forstmeisteris buvo mandagus, bet pasakė, kad trobesių

Korliškių (Daugų urėd.) valdinė pasoda 1919 m. žiemos paktį

dar negalys perduoti, nes pats juose su savo valdiniais gyventojais, kad trobesių neparduosius (vokiečiai patatytų); kad parduodas tik savo derliaus produktus, ir pasiūlė man bulvių pirkti. Tatai pasakęs pridūrė, kad jis veikiąs pagal savo vyresnybės nurodymus ir tiems nurodymams pildyti galis pavartoti savo kareivius (apie 10 žmonių).

Norėdamas sušvelninti pasidariusį įtampimą, jis ėmė kalbėti, kad jis nenorįs su lietuviais pyktis; jie, vokiečiai, visados geruoju su lietuviais gyvenę ir ateityje norį laikyti gyventi. O po to paklausė, ar aš turįs gyvulių. Atsakiau, kad turiu vieną karvę. Tada jis liepė kareiviui neduoti kun. Mironui (jis nupirko visą pašarą) dalies šieno ir nėjo į palikti. Apsigynėu aš vienuose pasodos namuose, kuriuose gyveno iš Vilniaus vokiečiams dirbti atgabentas amatininkas — račius.

Pradėjau lankytis savo miškuose. Alytaus girininkija neturėjo ribų. Matulionis man įsakė rūpintis visais miškais, kurie nėra kieno nors jau žiūrimi. Nukakdavau už Onuško, pasiekdavau Merkinę ir Alytų. Miškuose nebuvo tvarkos. Miškuose gulėjo vokiečių sugaminta medžiaga. Vietiniai kontragentai, kurie tą mišką dorojo, nuleido rankas ir nėjo į mišką. Bet užtat kaimų gyventojai buvo labai aktyvūs ir kirto, kas kaip įmanė. Miškas buvo užterštas viršūnėmis ir šakomis. Buvo daug nuo kinivarpių bedžiūstančių medžių. Labiausiai kirto pakelėmis, kad lengviau būtų išvežti.

Apie 80% visų senų cigulių parapijiniai komitetai atleido, kaip jojiems netinkamus. Pastatė vielon jų nieko apie mišką nenusimanančius žmones. Tai buvo vietiniai neturtėliai — proletarai. Nevisada toks pakeitimas išeidavo miškui į naudą.

Medinėiai, sulaukę girininko, labai nudžiugo, ėmė mane lankyti, teirautis apie algą, apie jų pareigoms reguliuoti taisykles. Aš jų pats nežinojau, ir todėl sakiau jiems tą patį, ką man Matulionis sakė: lankykitės miške juo dažniau. Nuraminau juos dėl algos, kuri jiems buvo žadėta. Medinėiai drąsiai ėjo į mišką ir drąsiau ėmė ginti jį nuo sauvaialiotojų.

Dauguose būta milicijos. Aš dažnai lankydavausi Dauguose, susipažinau su visais veikėjais, pas kuriuos prašiau paramos kovoje su kirtikais. Taip pat klebonas kun. V. Mironas buvo prašytas iš sakyklos paskelbti, kad žmonės nustotų mišką kirti; karininkas Skučas, Daugų komendantas, buvo prašytas duoti pagalbon medinėiams milicijai. Tos priemonės kiek gelbėjo, bet nedaug, nes pasklido gandai, kad vokiečiams traukiantis iš Baltgudijos, jų pėdomis einą bolševikai, ir tas padarėdavo sauvaialiotojus. Siautė plienėkai.

FORSTMEISTERIO ISVAŽIAVIMAS IR PASKUTINĖ KELIONĖ VILNIUN

Pagaliau, gruodžiui įpusėjus, gavau iš vokiečių forstmeisterio pakvietimą perimti urėdijos trobesius, nes jis išvažiuojas. Nuvykęs radau juos pasirodusius išvažiuoti. Forstmeisteris atsisveikino ir pasakė mažą kalbą, linkėdamas jaunai Lietuvos valstybei daug sėkmės; lygiai palinkėjo daug laimės man. Išvažiuojantį forstmeisterį kareiviai išsiriikiavę palydėjo salutuodami šaudymu. Po forstmeisterio išvykimo liko laikinai gyventi pagrindiniame urėdijos name vienas studentas medikas ir keli vokiečių kareiviai, bet ir jie greit išsinešdino. Mano padėtis pagerėjo. Emiau toliau nukakti į miškus ir, kiek galėdamas, kovojau su sauvaialiavimais.

Artinosi nauji, 1919, metai. Reikėjo vykti Vilniun parsivežti algų sau ir medinėiams ir atsisikailty iš avanso bei pajamų. Šį kartą važiauvau arkliais iki Valkinyno stoties, o iš ten geležinkelio Vilniun. Miškų Departamentas buvo jau kitoje vietoje — Poguliankoje. Geležinkelio Valdybos rūmuose. Kambarys, kuriame buvo Miškų Departamentas, buvo erdvus, tarnautojų buvo apie 10. Matulionis kalbėjo su varėniskųjų ūkininkų deputatais, kurie nurodinėjo daromą kirtikų miškams žalą ir skundėsi girininku B., kuris, užot miškų administravęs, prekiaavo savo bufete.

(Bus daugiau)

MAŽAS PATIKSLINIMAS

Gražioje prof. P. Matulionio silvetoje, kurią p. J. Kuprionis išspausdino "Naujienose", yra įsivėjęs vienas netikslumas. Būtent, "Naujienų" 1950 m. (Nr. 2) rašydami apie P. Matulionio raštus, autorius tarp kito ko nurodo ir jo "Lietuvos žuvų kalendorių" ir pastebi, kad podradiminiais laikais tai buvo bene pirmas spaudinys, išspausdintas lotynų raidėmis.

Bet tikrai šis "Kalendorius" paprastųjų žuvų vandenuose lietuviškų gubernijų, reikiantis neršimo laikų ir mažiausią didumą dėl gaudimo žuvių" (toks jo buvo tikslus pavadinimas) buvo išspausdintas ne "podradiminiais laikais", bet dar spaudos draudimo metu, 1903 m.

1902 m. suruošus Vilniuje žemės ūkio parodą, Vilniaus žuvininkystės draugija (skyrusios tautos pat Rusijos draugijos), kurios sekretorium tuo laiku buvo P. Matulionis, toje pačioje parodoje organizavo ir žuvininkystės ir žūklės skyrių. To skyriaus faktiškąjį tvarkytoją buvo P. Matulionis, ir jis sumanė ta proga pasinaudoti, kad pirmyn pastūmėti ir lietuvių spaudos grąžinimo reikalą. Tuo tikslu jis ir sudarė šį kalendorių trimis kalbomis — lietuviškai (lotynų raidėmis), rusiškai ir lenkiškai ir pačioje parodoje už tą tenai išstatytą kalendorių gavo ir vietos administracijos padėką.

Jo lenkiškasis tekstas buvo pridėtas prie 1903 m. Krokovoje lenkiškai išspausdintos apskaitos, kurią parėšė Vilniaus žuvininkų draugijos pirmininkas Dr. C. Stanevičius, o lietuviškas tekstas (lotynų raidėmis), kartu su rusiškąjį, tais pačiais 1903 m. buvo atskiru lapu atnaušintas Vilniaus Maco litografijoje, 1903 m. liepos 3 d. P. Matulionius gavęs tam leidimą paties Vilniaus generolo gubernatoriaus Sviatopolko Minskio, kas ir buvo lape pažymėta.

Šis lapas buvo pridėtas prie du paties V. Stanevičiaus su P. Matulioniu rusų kalba išspausdintos (cenzūros leidimas 1903 m. liepos 11 d.) Vilniaus Rusijos žuvininkystės draugijos skryliaus 1901—1903 metų apyskaitos. Ši Rusijos draugija savo globėjų buvo pasirinkusi tuoliausiu Rusijos sosto įpėdinį, didįjį kunigaikštį Jurgį Aleksandravičį, kas buvo ir pačioje knygtėje pažymėta, nežinūnt pridėto prie jos lietuviško teksto.

Tuo būdu greta P. Višinskio bylos dėl išklijuotų 1900 m. Joniškyje Mintaujos spektaklio "Velnias spastuose" lietuviškų afišų, A. Maciejauskio bylos dėl jo 1900 m. Petrapilyje išleisto Lietuvos žemėlapis su lotynų raidėmis įrašytas Lietuvos vietovių pavadinimais ir kai kurių kitų panašių bandymų, ir šis P. Matulionio kalendorius buvo vienas tų plyšių, pro kuriuos bandyta pralaužti spaudos uždraudimo mūrą. Ir šis bandymas buvo ypatingai reikšmingas, nes čia leidimą išspausdinti lietuvišką tekstą lotynų raidėmis pavyko gauti iš paties Vilniaus generolo gubernatoriaus, kuomet anksčiau visi bandymai draudimą panaikinti atsimušdavo kaip tik į Vilniaus generolų gubernatorių pasipriešinimą. O čia tas leidimas buvo paremtas paties sosto įpėdinio vardu.

Kitas, straipsnyje palieštas P. Matulionio raštas — "Margumynai" — nebuvo jo parašyta eilėraščių knyga, tik čia P. Matulionio artimas prieštalių, tuo laiku redagavęs Amerikoje "Lietuviskajį Balsą" J. Šliupas — pats 1888 m. iš-

leido šią 24 p. knygėlę, į jį įdėjęs keletą Matulionio eilėraščių, anksčiau tame pačiame laikraštyje išspausdintų, pridėjęs prie to dar ir du savo straipsnius.

Vaclovas Biržiška

KOSMOPOLITIZMA SMERKIA

Jau kelinti metai kaip bolševikų spauda atsidėjusi įrodinėja, kad kosmopolitizmas yra tautai ir darbininkijai kenksmingas reiškiny. Dar karo pabaigos išvakarėse bolševikų spauda įrodinėjo, kad kosmopolitizmas — tai bendrai buožių išmisas, fašizmo remiamas. O dabar toji pati spauda išsiujuosima drožia, kad kosmopolitizmas yra "amerikinės reakcijos ideologinis įrankis ir kartu išmisas". Esą kosmopolitizme glūdi imperialistiniai užsimojimai ir slypi kariški tikslai.

Čia pat toji spauda įrodinėja, kad patriotizmas yra teigiamas reiškiny ir kaip toks sveikas pažangos judėjimas, bet... Kas gali būti patriotais, kas tie tikrieji patriotai? Nuosakiais patriotais gali būti tik... čia ir prasideda tos bolševikiškos spaudos tikras kliedėjimas. Aišku tokiu nuosakiniu patriotu gali būti tik sovietų gyventojas, bet tas sovietų gyventojas daugiakalbis, savo papročiais įvairus ir ne vienodai praeitį turis. Juk rusų valstybė iš esmės savo turiniu ir forma yra militarinė ir imperialistinė, kuri valdo daug užkariautų tautų. Tai kuomet rašoma apie sovietinį patriotizmą toji spauda visuomet nepamiršta pridėti, kad rusų kalba yra pasaulinė kalba, rusų kalba yra revoliucinės darbininkijos kalba. Tik švėtimuose buožių kraštuose rusų kalba neturi vietos, nes, suprasdami, tie kraštai visi kosmopolitiniai nusiteikę, nors darbininkija kitaip tą reikalą supranta...

Maskoliškam bolševizmui tenka sunkus klausimas spsėti. Jie nori savo krašte ir jų užkariautose žemėse gyventojų tarpe įskiepyti kitų tautų neapykantą ir sužadinti rusišką nacionalizmą, kuris kaip toks nieko bendro neturi su patriotizmu. Kartu brukte brukta rusifikacija ir tarp tų pačių žmonių nori sukelti rusišką nacizmą, tai du nesuderinami dalykai.

Štai kodėl Lietuvoj ir kitose tarymose sąjunginėse respublikose Maskvos komunistų partijos centro komiteto nutarimu ir politbiuro įsakymu vietose komunistų partijos sekretoriais arba jų pavaduotojais paskirti rusai. Taip pat vyriausybės viršūnėse vadinamieji ministrai arba jų pavaduotojai paskirti rusai. Sakysime, juk galėtų būti Lietuvoj ministru arba ministro pavaduotoju paskirtas koks kaukazietis ar aziatas iš tenyškųjų tautų tarpo. Tokių nėra. Berods, jei pasitaiko, tai tik saugumo organuose. Seniai patarta, kad ištautėjusieji geriausio savo tautos ar kitos mažumos edikai.

Maskoliai bolševikai, smerkdami kosmopolitizmą, tuo pačiu sąvųjų tarpe ugdą nacizmą.

Iš esmės kosmopolitizmo teorija kaip tokia niekur nėra prigijusi ir dabar iš viso mažai kas apie ją kalba. Tuo nesamu bauba maskoliai bolševikai dabar gasdina pas save vergiamas tautas.

"NAUJENOS" — NEISEMIASALINIS ŽYNYNO IR ISMINTIES ŠALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI

Wabash upės vanduo pakilo, išsiliejo ir padarė didelių nuostolių. Paveikslė matome Vincennes, Indiana, srityje dirbančius darbininkus. Jie bando sustiprinti užtvankas, kad neprasiservėtų daugiau vandens.

MANO VAIZDELIAI

5 Kodėl taip...

Pasaulis didis, pasaulis gražus. Mūsų žemė tik kaip augenos grūdėlis pasauly, sako mokslininkai. Pasaulis labai graži kompozicija. Bet žmogus dar gražesnė ir tobulesnė kompozicija. Tai subtyli bei darni ir labai įdomi būtybė savo fiziinių ir dvasinių jėgų deriny. Deja, žmogus kartu ir šlykščiausias iš visų gyvių savo tarpusavyje santykiuose.

Bičiulis pasakoja. Buvom su žmona nusiteikę darbą atlikti labai gerai, iš kailio nertasi, kad joki priekaištų. Nors anksčiau gyventu su patogumais ir daug važinėta ir matyta pasaulio, bet šeiminkinė būta ypatingai turtingos ir ištaigingai gyventu dviejų aukštų mūriniame name kaip retai kur. Ji 83 metų amžiaus, bet ir nesugriuvusi. Vienok tironas, sadistė, melagė ir šykštuolė irgi kaip retai. Iš pat pradžių pareiškė, kad pas ją nebus blogiau kaip koncentracijos stovykloj. Ir iš tikro kiekvienam žingsny terorizavo. Net jos sūnaus žmona skundėsi, kad 25 metai atgal po jos vestuvių 1 metus gyventu kartu lygiai taip pat iškęsta. Tik išvalius kambarius, langus ir kit. tuoj tyčia priteršė. Valgo pietus pasišėpus prie spintų ir maisto visur pribarsė. O tarnams sako, jog ji nenorinti valgyti ir kad jos vaikas tik du kartus valgo (nėtiksybė!), tai ir jums turi pakakti du kart valgyti. O iš tikrųjų sūniui siūloma eiti į restoraną, kad tik mums galėtų pakisti blogesnį valgį. Mums pietums upaė kiškavo pupas ir kukurus ir vis pratinavo siūlyt likučius, ar sugadintus valgius valgyti. Dėl gerto pieno daro scenas. Bulves, uobolius ir kitką laikada slepia net antrame aukšte, gyvenamam kambariui ar kabinetui ir kituose kambariuose. Labai stebisi ir piktai juokiasi, kai trečią dieną trūksta duonos, kurios buvo pirktą 400 gramų ir kurią valgė 4-ri asmenis. Tyčia mēto drabužius, pirkinus ar šiaip daiktus, kad pakeltų. Tiek šykšti, kad reikia nuosavus peilį ir šakutę atsinešti verdant ar keptant, nes, sako, tada labai genda. Mazgočių irgi gaili, net slepia. Pati virti, gaminti nemoka, bet nuolat duoda kvailius nurodymus. Uogienė ir kitkas, visa genda ir tenka išmesti. Pavyzdžiui, liepia bulves skusti. Pradedi. Ne, sako, verčiau vietoj bulvių pagamink ryžių. Kiekvienam žingsny seka... per vienas dursis išeina ir tuoj per kitas staigiai įeina. Ir pro langus stebi kaip laikaisi. Prie sūnų ir kitų, vaidina

šventuolė. Net apkabina ir tyčia nematomoj vietoj žmoną apsnarglioja, kad nešant valgi prie stalo, kiti matytų kokią nešvari. Vis tenka girdėti, — taip ilgai indus mazgoji, dar lovų nepaklojei, taip ilgai baltinius skalbi, ilgai prosavoji, negerai atlieki. Vis pirštu bakčioja, nemandagiai griebia iš rankų ar spardo koja daiktus, ir taip per dienas verki. Nupirko dapeštį nėj baimėj laikydama, kad visiškai isterike lieki ir tik per dienas verki. Nupirka dapeštį šešias vištas ir įvairiu laiku jas suvalgė, o draskosi, kad dar dvi vištos turėtų būti, vadinasi, pasisavina. Arba daug kartų tyčia paslepia įvairius daiktus ir taip kalba su tavim tarsi esi pavogusi. Klozetą vis palieka kiek galima nešvaresnį. Bemaž gojant baltinius ar indus kratingos ir ištaigingai gyventu tyčia užsuka, nes, sako, vandens per daug naudoji, arba skalbiant baltinius elektrą išjungia, "nors tamsu, per daug išėj elektros, esą, suvartoji. O pati visą savo namą be reikalo iliuminuoja. Mat, čia jau ambicijos reikalauja, — prieš kitus didesnis ponu pasirodyti. Stalą pati apdegina, karštą indą padėjusi, o kaltina žmoną. Aplaižo šaukštą pasėmusi valgio iš puodo ir atgal tą šaukštą, arba geria ar valgo ir iš to pačio indo kitam duoda. Kviečiant trąkų, kad viešna gyvena, o iš tikrųjų kasdien 2-3 ir daugiau. Rašė, kad mūriniame name skirti du kambai-

riai ir vonia, o privertė gyventi šaltam lentų namely, kur višas pelyja ir per daugelį didelių plyšių vėjas pučia. Žiemą esti žemiau nulio. Nemanykit, kad čia jau visi kankinimo būdai paminti. Ne, tai tik apgraišomis. Reikėtų apystorę knygą parašyti, kad išsamų vaizdą duoti. Sūnūs visai kitokie žmonės. Mandagiai paprašo "ar negalėtum..." Veržiesi iš kailio, kad būt patenkinti. Pasako ačiū, pasako, kad labai gerai atlikai, bet jie bejėgiai, nes ir jie bijo netekti "turtingos motinos" malonės. Tik sūnų dėka jei kas geresnio turėta.

Tokie asmens pasaulį paruošia daugiau bolševikų, negu gabiausi agitatoriai. Laimė, odium iškentė tokie asmenys, kurie savo patyrimu visam amžiui įskiepyti nuo bolševizmo. Čia nepasakoma net kuriam pasaulio kampely tai atsitiko ar DP ar ne, nes norima žiūrėti į tai, kaip į retą atsitikimą, nebendrinant. Bet žmonos sveikatos labai pakenkta. Šeši mėnesiai baisių pergyvenimų. Kodėl taip palengva žmogus elgsenoj ir džentelmeniškume tobulėja? Ar negalima išgalvoti, kaip paspartinti pažangą ir šioj srity? Ir iš viso, ar šioj srity buvo padaryta bet kokia pažanga, ieškant būdų tokius asmenis, kurie nesiskiria nuo urvinio žmogaus, pastebėti ir sutvarkyti, kad jie taip nekankintų nekalčių žmonų? Juk yra net gyvulių globos draugija. O oficialiai skystis, kovoti kažin ar patarkina, nes nelygios jėgos, gali nekaltas kaltu likti. Pavyzdžiui, čia paminėta irgi daug kentėjusių sūnaus žmona, kuri liudininkė, aišku, joki būdu nesutiktų būti. Taigi kodėl taip...

1949.XII. 25

"NAUJENAS" SKAITO VISI SROVIAI ŽMONES: DARBININKAI, BIZNESIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD NAUJENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIAS RASTUS.

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jūs galite to išvengti. Pabandykite BOROCYL OINTMENT. Jis pagelbės daugeliui žmonių. BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamas nuo eozema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Šiukšt Money Order arba nuvykite į: BOROCYL CO., 1241 N. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.

1950 METAI BUS GERI METAI Pasidėkite savo sątaupas saugioje įstaigoje, kuri neša gerus dividendus. Jūsų indėliai yra apdrausti iki \$5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION 1739 SO. HALSTED STREET Tel. Haymarket 1-3317

PLANINGAS TAUPYMAS NEŠA GERĄ PELNĄ TAUPYK NORS MAŽAI, BET REGULARIAI MUTUAL FEDERAL SAVINGS 2202 W. CERMAK ROAD CHICAGO 8, ILL. JOHN J. KAZANAUSKAS, President Phone: VIRGINIA 7-7747

Victoria Restaurant 2407 West 47th Street Nuo Naujųjų Metų VEIKIA DIENA IR NAKTI Didelis pasirinkimas įvairių valgių

GERIAUSIA PIRKTI NAMAMS BALDUS — IS — PROGRESS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVIŲ SALDYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI

Didžiausias Pasirinkimas MAŽIAUSIOS KAINOS Lengviausi Išmokėjimai Baldai Padaromi Pagal Užsakymą PROGRESS FURNITURE CO. 4183 ARCHER AVE. Tel. Lafayette 3-3171 3224 SO. HALSTED ST. Tel. Victory 2-4228 CHICAGO, ILL.

CONRAD FOTOGRAFAS Studija įrengta pirmos rūšies su moderniausiu užlaidojimo ir Hollywood'io šviesomis. DARBAS garantuotas. 414 W. 63rd ST. Tel. EN. 4-5883-40

ŽOLES - ŠAKNYS Pas mus visad galite gauti seką žolių ir šaknų, svarais, pusę svar arba mažiau, pristūnčiame į namus Paragvųjų Arbata, sv. \$1.25 Medlevo Žievelės svaras, \$1.50 Čemeryčia Šaknys, svar. \$1.50 Valerijono Šaknys, svar. \$2.00 Pelynų Žolė, svaras, \$2.00 Europos Ramunų Žiedai, svaras, \$2.50 Trukžolių, svaras, \$3.00 Nervazolių Šaknys, sv. \$5.00 Ginseng Šaknys dėl viso sveikatos ir jaunystės svaras \$20.00 ALEXANDER'S CO. 414 W. Broadway SO. BOSTON 27, MASS.

BAIKITE SAVO KANCIAS arthrit, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ejo iš kartos į kartą. Sudėtis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios. Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 2 — (\$1.25) — sėkmingai vartojama nuo reumatizmo, arthrit, bei lumbago daugelio dėkingų žmonių. Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 5 — (\$1.25) — nuo galvos slogos. Ši arbata turi cinos žievelės ir tuoj veikia. Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 12 — (\$1.25) — nuo kosulio ir krūtinės užsikimšimo. Labai veikli ir vaikams galima saugiai duoti. Z-G ŽOLIŲ ARBATA No. 17 — (\$1.00) — GARSIOJŲ Skilvio Arbata teikia greitius rezultatus skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos sunerminoja. STANIS Analgetis SALVE — (\$1.00) — duoda STREBETINUS rezultatus, kai vartojama nuo neurit, sciatic, reumatizmo ir arthrit, krūtinės, nugaros skaudėjimo ir užsikimšimo. Reikia trinti raumenis nuo drėbulio slogi ir šaltų kojų. Staiga susigeria ir odą ir ilgai laikosi šilima. Sveikina ir akstina kraujo apytaką, tokiu būdu išlaško kūne susirinkusius nuodus. Ateikite arba atsiskite "money order". Gaunama geresniose aptiekose arba Wieboldt krautuose Z. G. STANIS COMPANY 2822 Archer Ave. CHICAGO 8, ILL.

Skaitykite "N-nas" 5-NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. — PIRMADIENIS, SAUSIO 23, 1950

AKIŲ SPECIALISTAI DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 30 metų praktikavimas jūsų garantavimas. Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo arba aptemimo, nervotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prieingia teisingai akinus. Visuose atsitikuose egzaminavimas daromas su elektra, parodancia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipia į mokyklos vaikus. Vaziuoja ir namus. Valandos: nuo 10 ryto iki 7:30 v. v. Seredomis uždarata, o Nedėlioj pagal sutartį. Daugelyje atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirmiau. 4712 So. Ashland Ave. Phone YARDS 7-1373.

DR. E. MARKUNAS Lietuvis Optometristas 6859 SO. WESTERN AVE. Valandos: nuo 7 iki 9 vak. kasdien. Trečiadienį popiet pagal sutartimą. Ofiso telefonas: WALBROOK 5-6859 Rez. telefonas: WENTWORTH 6-4563

Dr. R. P. Lukus LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS Akių Egzaminavimas Akių Pritaikymas ir Lensų Pataisymas 7854 SO. WESTERN AVENUE Telefonas WA1brook 8-4393 Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien, išskiriant ketvirtadienį 8et. 11-3.

Dr. Kazimieras MICHEL OPTOMETRISTAS Tikrina akis, pritaiko akinus, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus. akių bandymui. Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų; 35 metų praktika palengvina akių ryrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu. Jei jūsų akys asaroja ar niežti, negalite siūlo įverti ir adatą, akys bijo aštrios šviesos, nežinūrite skaityti, užiekit pasitarti pas Dr. Michel — nieko nekainuos. Antras aukštas. 4654 SO. ASHLAND AVENUE Telefonas YARDS 7-6616. Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val vakaro. Geras patarnavimas.

DR. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas Tel. Yards 7-1829 Pritaiko Akinus Kreivas Akis Ištaiso. Ofisas ir Akių Dirbtuvė 3401 SO. HALSTED STREET Kampas 34th Street Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Trečiadieniais nuo 10 iki 12. Seštadieniais nuo 10 iki 4 v. p. p.

DR. A. MICHEL OPTOMETRISTAS Silpnos ir pažaisios akys turi būti tuojau pataisytos. Akių silpnumas yra gamtos pasarga. Vartojimas kreivų ir nepritaktintų akinų, nėra sveika, jūsų norvams arba akims. Šis patarnavimas veitui. Jos turi būti tuojau prižiūrėtos. Dr. A. Michel visiškai išegaminuos jūsų akis, paaikšins ir patars jums apie jūsų matymo problemas. Kreivas akis pataisoma. Akiniai rūpestingai pritaikomi. 3201 WEST 63rd STREET Pietvakarų kamp. 63rd ir Kedzie. antras aukštas. Telefonas: WALBROOK 5-6118. Ofisas atdaras kasdien 9:30 val. ryto.

DR. A. A. RUDOKAS OPTOMETRISTAS 4701 So. Damen Ave. CHICAGO 9, ILL. Ofiso valandos: kasdien nuo 6 — 9 vakarais, išskiriant trečiadienį. Seštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak. Sautkite: YARDS 7-7381.

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOŠ LIGŲ Ties, kurie kencia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsiseenėjusios žaizdos niešti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą sendu atvirių ir skaudžių žaizdų, uždekte LEGULO Ointment. Jų gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perstėjimą ligos, vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiūviną odos ir perplyšimą tarp pirščių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gydulos nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perstamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c, \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsiskite money order į: LEGULO, Department J 4847 W. 14th St. Cicero 59, ILL.

SOCIALDEMOKRATŲ SUVAŽIAVIMAS

Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos dvimetinis suvažiavimas So. Boston, Mass.

Amerikos Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos (LSS) dvimetinis suvažiavimas įvyks So. Boston, Mass., gegužės 27 ir 28 dienomis 1950 m. Visos ALSDS kuopos ir pavieniai nariai raginami ruošti prie mūsų tradicinio ir konstitucinio dvimetinio sąjungos suvažiavimo.

ALSDS Centro Komitetas ragina ALSDS (LSS) kuopas, kad jos prieš suvažiavimą turėtų visos apylinkės konferencijas. Vakaruose, tokioje Chicagoje, būtų gerai, jei ten draugai sušauktų Illinois, Ohio ir Wisconsin valstybių draugų konferenciją.

Massachusetts valstybėje d. K. Bielinis važinėja po miestelius ir ruošia tokias konferencijas dirva. Brooklyniečiai ir nesnaudžia. Jie mano apimti Pensylvaniją, New Jersey ir New York valstybes.

Būtų gerai, kad mūsų pittsburghiečiai pagalvotų savo apylinkėje sušaukti konferenciją, jeigu galima pritraukti Akrono ir Clevelando draugus į tokią Pittsburgho konferenciją.

Detroitas lyg atstumoje nuo Pittsburgho ir Chicagos; jiems prisiegti vieniems pagalvoti ir pagvilinti įvairius mūsų Sąjungos reikalus. Detroitiečiai suskrusite.

Los Angeles (Calif.) mūsų kuopa jau pusėtinai paaukęs. Jos pirm. d. Draugelis užkcentavo, kad jie prie suvažiavimo ruošiasi. Puiku!

Connecticut valstybėje mūsų jėgos menkos, kuopų neturime, bet mes ten turime darbščių draugų pavienių: A. Viznis, Cibulskis, Matas ir kiti. Conn. valstybės draugai pagalvokite apie ALSDS suvažiavimą.

Suvažiavimui reikalingi siūlymai, sveikinimai ir aukos. Tuos tris klausimus, draugai, visuomet turėkite galvoje.

ALSDS Centro Komiteto sekr. adresas yra pakeistas. Naujas adresas yra: J. Buivys, 8620 — 75th St., Woodhaven, N. Y. Visokius sumanymus, patarimus ar aukas siųskite viršminėjam adresu. Čekius ir "money orderius" išrašykite: American Lithuanian Socialdemocrat Federation.

Raginami ir užsienio draugai: Vokietijos (D.P.), Anglijos ir Australijos nepamiršti savo patarimais ir sveikinimais pasiekti mūsų Sąjungos suvažiavimą. Taip pat Kanados, Urugvajaus, Brazilijos ir Argentinos draugai nepatingėkite prieš suvažiavimą susisiekti su mūsų sekr. ir pareikšti savo žodį-turą suvažiavimui.

Pereitas mūsų suvažiavimas buvo gausėnis sveikinimais, patarimais ir aukomis už kitus. Mes manome ir tikime, kad ir būsimas mūsų suvažiavimas ras atgarsio mūsų drauguose, mūsų prijaunčiuose, mūsų rėmėjuose. Lai būna ALSDS suvažiavimas visų demokratiją mylinčių lietuvių suvažiavimas!

Visos kitos informacijos, liečiančios ALSDS suvažiavimą, bus per Centro Komiteto sekr. suteiktos laišku.

Visos ALSDS kuopos, kurios turėtų rinkimus ir perrinkti naujas valdybas, pirmininko, sekretoriaus ir išdinkno vardus ir adresus prisiųskite sekr., aukščiau nurodytu adresu.

Kviečia visus mūsų prietelius, draugus ir kuopas kuo veikliausiai pasiruošti būsimam suvažiavimui.

Sekretoriatas ALSDS
Centro Komiteto

Dėl antrašo Dr. Šliupo paminklui

Motūzas sako, kad "ant tautos patriarchui statomo paminklo nederėtų užrašyti, kad jis buvo laisvamanis. Toks užrašas nesulauks visų praeivių — lietuvių pagarbos".

Laisvos nepriklausomos Lietuvos mintis, troškimai kilnūs, dažnas praprusęs sąmoningas lietuvis tas mintis puoselėjo, skelbė ir kitiems skiepjo. Buvo tokių ir kunigų: Vaisgantas, Maironis, Jakštas ir kt. Aušrininkai, varpininkai pirmavo; yra apščiui kunigų, kurie lietuvių brangina, kovoja su pažangiaisiais už laisvą, nepriklausomą Lietuvą.

Dr. Jonas Šliupas buvo Lietuvos mylėtojas (taip pasirašydavo), buvo tikras tautininkas, politinė ir luominė. Luominė srity jį gynė vargšus; jo knygutė "Išganymas Vargdienio" yra šviesių minčių vargšų apgyimui. Knygutė išleista gaudinė, kada nebuvo ne tik vargšų, bet nė darbininko (juoda-darbio) lietuvių užtarėjų.

Grįžęs Lietuvon, Šliupas nesi-lenkė esamai valdžiai, savo leidžiamoj "Laisvoj Minty" dažnai už vargšus vykusiai pasisako. Jo rašiny "Mūsų keliai į ateitį", tarp daugelio šviesių minčių, apie vargšą sakoma: "Beturtis nėra mažesnės vertės kaip kapitalistas ir kunigas, tik jis visų užjamas, nepajęgia išauklėti savy savigarbos".

Šliupas buvo ne vien kovotojas už Lietuvos laisvę, bet ir didis vargšų užtarėjas, žodžiu, tikras žmogmyla (humanistas). Dėl tų griežtai skirtingų pažiūrų, kurias tinkamiausia vadinti laisvamanybe, Šliupas savo griežtų nusistatymų sau lygaus neturėjo, skyrėsi iš visų mokytojų veikėjų, kurie taikėsi prie aplinkybių, nusigrįžo pastatę. Šliupas įsigijo daug bendraminčių, sekėjų, ir tūkstančius amžinų gerbėjų. Iš kitos pusės — tiek pat priešų ir niekintojų.

Šliupo didžiausi priešai ir meliausiai niekintojai dėl jo laisvų minčių neįdrįsta jam antmesti garbėtroškos, nė savinaudos, kuo dažnas veikėjų pasižymi.

Tad dėl viso to argi būtų teisinga Šliupo norus, veiklą talpinti su šimtais kitų, nemažiau troškusių, veikusių laisvos Lietuvos labui?

Tai būtų didelė skriauda Šliupo asmenybei ir jo veiklai, nutylint jo kryptį pažangios laisvamanybės srity.

Visa savo darbuote Jonas Šliupas griežtai skirtingas nuo kitų tautininkų veikėjų! Dr. Šliupas lietuviuose laisvosios minties pirmatakas! Kad laisvamano kapas "nesulauks visų praeivių — lietuvių pagarbos", žinome; yra apščiui siautuvų, Maskolijoj, Vokietijoj, bet ir laisvoj Amerikoje, už laisvas mintis valdžiai melagin-gai įskustas kaip anarchistas.

Šliupo ryžtingumas ir patvarumas geležiniai; kovoja maž-ne vienas; leidžia laikraščius ir knygeles; žadina iš tautinės snūdės, sykiu skiepia pilkajai liaudžiai laisvo galvavimo pradmenis. Čia Šliupas aukoja savo kūno ir dvasinės jėgas; rašo, spausdina, tam tikslui aukodamas paskutinį turimą skatiką.

Šliupo laisvų minčių plėtimo, skatinimo dėka aklysnė, budresnė liaudies dalis griebiasi skaityti bažnyčios draudžiamus raštus. Šliupo skatinamas dažnas pamėgsta skaitymą, pramoksta rašyti. Tūkstančiai pamėgsta Šliupo laisvąją mintį; nebesitenkina tikybiniais raš-

tais, panūsta skaityti laisvesnę, pasaulietinę rašlavą.

Šliupo veikla nebuvo vien priešikiybė; ji buvo tautinė, politinė ir luominė. Luominė srity jį gynė vargšus; jo knygutė "Išganymas Vargdienio" yra šviesių minčių vargšų apgyimui. Knygutė išleista gaudinė, kada nebuvo ne tik vargšų, bet nė darbininko (juoda-darbio) lietuvių užtarėjų.

Grįžęs Lietuvon, Šliupas nesi-lenkė esamai valdžiai, savo leidžiamoj "Laisvoj Minty" dažnai už vargšus vykusiai pasisako. Jo rašiny "Mūsų keliai į ateitį", tarp daugelio šviesių minčių, apie vargšą sakoma: "Beturtis nėra mažesnės vertės kaip kapitalistas ir kunigas, tik jis visų užjamas, nepajęgia išauklėti savy savigarbos".

Šliupas buvo ne vien kovotojas už Lietuvos laisvę, bet ir didis vargšų užtarėjas, žodžiu, tikras žmogmyla (humanistas). Dėl tų griežtai skirtingų pažiūrų, kurias tinkamiausia vadinti laisvamanybe, Šliupas savo griežtų nusistatymų sau lygaus neturėjo, skyrėsi iš visų mokytojų veikėjų, kurie taikėsi prie aplinkybių, nusigrįžo pastatę. Šliupas įsigijo daug bendraminčių, sekėjų, ir tūkstančius amžinų gerbėjų. Iš kitos pusės — tiek pat priešų ir niekintojų.

Šliupo didžiausi priešai ir meliausiai niekintojai dėl jo laisvų minčių neįdrįsta jam antmesti garbėtroškos, nė savinaudos, kuo dažnas veikėjų pasižymi.

Tad dėl viso to argi būtų teisinga Šliupo norus, veiklą talpinti su šimtais kitų, nemažiau troškusių, veikusių laisvos Lietuvos labui?

Tai būtų didelė skriauda Šliupo asmenybei ir jo veiklai, nutylint jo kryptį pažangios laisvamanybės srity.

Visa savo darbuote Jonas Šliupas griežtai skirtingas nuo kitų tautininkų veikėjų! Dr. Šliupas lietuviuose laisvosios minties pirmatakas! Kad laisvamano kapas "nesulauks visų praeivių — lietuvių pagarbos", žinome; yra apščiui siautuvų, Maskolijoj, Vokietijoj, bet ir laisvoj Amerikoje, už laisvas mintis valdžiai melagin-gai įskustas kaip anarchistas.

Šliupo ryžtingumas ir patvarumas geležiniai; kovoja maž-ne vienas; leidžia laikraščius ir knygeles; žadina iš tautinės snūdės, sykiu skiepia pilkajai liaudžiai laisvo galvavimo pradmenis. Čia Šliupas aukoja savo kūno ir dvasinės jėgas; rašo, spausdina, tam tikslui aukodamas paskutinį turimą skatiką.

Šliupo laisvų minčių plėtimo, skatinimo dėka aklysnė, budresnė liaudies dalis griebiasi skaityti bažnyčios draudžiamus raštus. Šliupo skatinamas dažnas pamėgsta skaitymą, pramoksta rašyti. Tūkstančiai pamėgsta Šliupo laisvąją mintį; nebesitenkina tikybiniais raš-

tais, panūsta skaityti laisvesnę, pasaulietinę rašlavą.

Šliupo veikla nebuvo vien priešikiybė; ji buvo tautinė, politinė ir luominė. Luominė srity jį gynė vargšus; jo knygutė "Išganymas Vargdienio" yra šviesių minčių vargšų apgyimui. Knygutė išleista gaudinė, kada nebuvo ne tik vargšų, bet nė darbininko (juoda-darbio) lietuvių užtarėjų.

IŠ CHICAGOS

★ BRAZONIENEI PRITEISĖ SKYRYBAS

Mrs. Emily F. Brazonis, 21 m., 5330 Blackstone Ave., apylin-kės teisme liudijo, kad jos vy-ras Vincent, 28 m., pakuotojas, du kartu parėjęs namo su da-žų žymėmis ant veido ir marš-kinii. Kiekvieną kartą ji klausi-si vyrą, nuo ko tai, ir kiek-vieną kartą vyras atsakydavęs, kad tai ne jos reikalas, ir ją mušęs. Teisėjas jai leido atsi-skirti nuo vyro dėl žiauraus jo elgesio ir pasilaikyti 3 m. sū-nų.

Registruotini namai

Miesto Taryba priėmė po-tvarkį, kuriuo turi būti regis-truojami visi namai, neturį at-sargos išėjimo gaisrui ištikus. Potvarkis įsigalioja tuojau.

Tas potvarkis apima pasta-tus, statytus prieš 1900 m. ir trijų ar daugiau aukštų su ke-liais gyventojais.

Reikia 96 milijonų mokykloms

Čikagos viešųjų mokyklų pa-statų statybai reikia 96 milio-nų dolerių.

Mažiau traukinių mieste

Nuo vasario 12 d. sumažina-ma traukinių Logan Square, Humboldt Parko ir Garfield Parko ruožuose.

Logan Square nevažinės trau-kiniai nuo 12:30 v. nakties iki 6 v. ryto paprastomis dienomis ir 12:30 v. nakties iki 7 v. ryto šeštadieniais ir šventa-dieniais.

Humboldt Parke nevažinės nuo 8 v. v. iki 6:30 v. ryto pa-prastomis dienomis ir nuo 8 v. v. iki 8 v. ryto sekmadieniais ir šventadieniais.

Garfield Parke tevažinės nuo Roosevelt Rd. ir 22 gatvės ga-lo ir Mannheim nuo pirmadie-nio iki penktadienio didžiojo judėjimo valandomis.

1950 metai būsia geri

Garfield V. Cox, Čikagos Universiteto prekybos mokyk-las dekanas, pareiškė, jog 1950 metai, bent pirmoji jų pusė, priešingai daugumai ekonomis-tų, būsianti biznio atžvilgiu ge-ra.

Ekonomistams tarnybos

U.S. Civil Service Commis-sion skelbia, kad siūlomos tar-nybos ekonomistams su 3,825 — 6,400 dolerių metine alga.

Kandidatams reikės laikyti žodinius egzaminus iš įvairių ekonomikos sričių (prekybos, finansų, transporto, darbo, miškų ir kt.). Reikalinga 4 - 7 me-tų patyrimo. Amžiaus riba 62 m.

Smulkesnių informacijų tei-kia vietinės įstaigos arba U. S. Civil Service Commission, Wa-shington, D. C. Pastarajai rei-kia ir prašymus siųsti.

Lietuviai pasaulyje

V. Orentas

Lietuvoje žinomas solistas Viktoras Orentas, vėliau įsi-traukęs į verslą, tremty gyveno Švedijoje. Dabar jis iš Švedijos persikėlė į Kanadą (Toronto) ir apsigyveno pas savo brolių, Lietuvos operos solistą Kostą Orentą.

Pirmoji lietuvaite studentė

Venezuelos centriname uni-versitete studijas pradėjo pir-moji lietuvaite Irena Štaškevi-čienė - Balčiūnaitė.

Lituanistikos mokykla Caracaso

Venezuelos lietuvių sąjunga Caracaso mieste įsteigė litua-nistikos mokyklą. Toj mokyk-loj dėstoma lietuvių kalba, lie-tuvių literatūra, Lietuvos isto-rija ir geografija.

Maracay lietuviai

Venezuelos lietuvių sąjunga gyvena vos keletas lietuvių, bu-vusių tremtinių, bet jie turi tarp savęs labai tamprius ryšius ir kas savaitę renkasi pas Vl. Venckų, kuris turi čia erd-vius namus išnuomavęs.

Lietuvio muzikos mokykla

Brazilijos Sao Paulo mieste veikia muzikos mokytojo Al-fonso Balio muzikos mokykla. Tą mokyklą lanko daug lie-tuvių vaikų.

A. Gailia Pietų Afrikoj

Brazilijos "žinių" savait-raščio bendradarbis A. Gailia išvyko į Pietų Afriką. Jis iš čia žada keltis į Australiją. A. Gailia yra uolus Brazilijos lie-tuvių tarpe veikėjas ir kartu spaudos bendradarbis.

Jūrininkas K. Karalius

Jūrininkas Karalius Karalius tremty gyveno Italijoje. Iš ten persikėlė į Argentiją ir jau plauko Rotterdam laivų linija "Fallonica" laivų.

R. Vaseliauskas

V. Vokietijojej prancūzų zo-noj buvo įsteigta Freiburge lie-tuvių Meno Akademija. Toji Meno Akademija ne vieną kar-tą buvo suruošusi savo auklėti-nių meno parodas. Prancūzijos valdžios atstovai atkreipė savo dėmesį į Meno Akademijos mo-kinį grafiką R. Vaseliauską ir jam akademijoj studijas bai-gus, paskyrė stipendiją tolimės studijoms Paryžiu.

Dabar "N. L." Nr. 1 R. Va-seliauskas rašo, kad jis studijų reikalais lankėsi Italijoje Ro-mos, Florencijos miestuose ir labai patenkintas, kad turi ge-rą progą savo studijas tęsti pa-saulio meno centre Paryžiu.

Donatas Jakavičius

Žinomas mūsų smuikininkas Donatas Jakavičius yra pa-kviestas į Venezuelos radiofoną "Radio Caracas". Ši radijo sto-

CLASSIFIED ADS.

REAL ESTATE - FOR SALE Namai žemė - Pardavimui

CHAS. URNICH-KAZYS URNI-KAS. Per mane galite nusipirkti išsimainyti arba parduoti bet koki namą pelningiau, geriau ir teisin-gai. Taupykite pinigą. Įsisturinu viską, apsaugos patarimai veltui. Notary Public. Parūpinu morgičius mažiausiais iškašias. Teisingas pa-tarnavimas. 2500 W. 63rd St., 2 lu-bos, PROspect 6-6025.

6 KAMB. rezid., inselbric apkal-ta, su 4 kamb. apart. beismonte. Spėka (forced) karšto vandens alyva šilima. Arti bažnyčių, mokyklų ir transportacijos. 9429 TRUMBULL, Evergreen.

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui

400 AKRŲ farma, 1 1/4 mylios prie Route 41, 1/2 mylios nuo Route 10, 60 mylių į pietus. Yra kiek pastatų, \$135 už akrą. Rašykite Neil Metcalf, Momence, Ill., arba telef. 466-WI.

2 1/2 AKRO derlingos žemės, 5 kambarių stuba, garažas, vištinių-kas. Arti miesto, upės. Kaina \$6,750. Rašykite Neil Metcalf, Momence, Ill. arba telefonukit 466-WI.

BUSINESS CHANCES - Biznio Progos

CICEROJ — Taverna pardavimui. Televizija, įrengimai. Lietuvių ap-gyventa, 4 kambariai užpakaly. 1334 So. 49th Court, Olympic 9079.

VALYMO biznis, kaurus, baldus, venetian blinds, taipgi valymas drapa-nų. Įsteigtas 10 metų. Pukli šiau-rės apylinkė. Tel. MI 2-0249. Vaka-rais tarp 7-9.

PARDAVIMUI 3 krėslų barzda-skutvykla. 3547 W. 63rd Street.

BATŲ KRAUTUVĖ — vaikų ba-tutų; geroj apylinkėje; geriausia pasiūla \$2,700. 223 S. CICERO AV.

DRABUŽIŲ valymo krautuvė. Ge-roj apylinkėj Hyde Parke. Lai-pai priimama kaina. Susitarimui pa-saukite BAYport 1-7551 1650 East 53rd St.

tis skaitoma viena geresnių.

Filmas iš pabaltiečių gyvenimo

Australijoj filmų gamintojai užsiinteresavo Pabaltės tautų gyvenimu ir sumanė sudaryti filmą.

Filme dalyvaus visos trys Pabaltės tautos: lietuviai, lat-viai ir estai.

Filme lietuvių moters rolei pakviesta Vilniaus Dramos teatro aktorė K. Dauguvietytė-Šniukštienė.

Mirė V. Bielskis

Montrealy mirė Vytautas Bielskis, gimęs 1908 m. gegužės 11 d.

V. Bielskis tarnavo Lietuvos kariuomenėj. Baigęs Lietuvoj universiteto mokslus 1927 me-tais, kurį laiką tarnavo valsty-bės kontrolėj ir kooperatyvų sąjungoj "Lietūky".

Tremties gyvenime buvo jautrus visuomeniniams reika-lams.

Inž. L. Stankus

"T. Ž." Nr. 2 rašo, kad iš tremties gyvenimo atvykęs į Kanadą inžinierius L. Stankus jau spėjo pasižymėti dideliu išradimu. Jis išradęs nedegaus dažus. Tais dažais nudažy-tos medinės sienos nedega ir esą tai jau praktiškai buvo iš-mėginta ir viename kino teatre parodyta.

Praktiškam gyvenimui būtų tikrai didelis išradimas.

AR JIESKAI DARBO?

SKAITYK KASDIEN
NAUJENAS
IR TENYK SKILTIS

"REIKIA DARBININKŲ"

Lietuvių taipgi perka ir parduoda ir progas sužino tikrai per

NAUJENAS
Tel. CANal 8500

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

EMPLOYMENT SERVICE

Persamdymo patarnavimas

BARRY EMPLOYMENT SERVICE

Longbeach 1-4340

Ofisai Domestics Dirbtuvės

Hotel'ai Pardavimai Restoranai

Garažai Ligoninės

Mokestis mums už patarnavimą

visai nedidelis

4750 N. BROADWAY

Longbeach 1-4340 Longbeach 1-5852

HELP WANTED - MALE

Darbininkų Reikia

CEVERYKU VIRŠŲ KIRPEJO

Pavieniams poroms.

Rankų darbo ceverykai.

Nuolatinis darbas.

MARTIN LARSON & SONS

317 W. Madison.

MISCELLANEOUS

Ivairūs

100 TRAILERIU namų pardavi-mui, \$400 — \$4,000. Mokestis kaip

nuoma. Banko sąlygos.

5027 W. MADISON.

INCOME TAX

Patarnavimas

Pašaukite dėl susitarimo

6649 So. Mozart St.

GROVEHILL 6-6588

TO RENT - WANTED

Ieško Renduoti

JAUNAI porai reikia 4 kambarių

nefurnišuoto apartamento; šiaurva-

karinėje daly. Nėra vaikų, nei namų

gyvulių. Geras palūdydas. Sau-kių dienomis Kildare 5-1943.

REIKIA 4 nefurnišuotų kambarių

dirbančiai porai. Nėra vaikų. Šiaur-

vakininė daly pageidaujama.

SUNnyside 4-9597.

FURNISHED ROOMS - TO RENT

Gyvenimui Kambariai

RENDON 2 furnišuoti kambariai.

Pageidaujama vedusi pora arba pa-

vieniai. GROvehill 6-2885.

RENDON kambarys porai be vai-

ku, galima virtuvė, vonia, garažas.

Akščiau tikėtai. Vakarais.

7159 So. University Ave.

RENDON 3 miegamie kambariai su

virtuve ir maudyne, dirbantiems

vyrams. 1818 Canalport.

REPAIRS - IN GENERAL

Ivairūs Pataisymai

DIDELĖ SUTAUPA

DIDELĖ NUOLAIDA

ant radijų, televizijų, šaldytuvų,

skaitiklių mašinų ir rakandų.

Matykite mus pirma pirkimo.

Mes taipgi turime kelis vartotus

šaldytuvus, skalbyklų ir vacuum

valytuvų kainą nuo \$15. Ateikite į

mūsų įstaigą ir pamatykite patys.

Mes paimsim jūsų seną

prekę iškeitimui.

A. C. NOVAK & SONS

3428 WEST 63rd STREET

TEL. Republic 7-2650

CHICAGO 29, ILL.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE